

Årsredovisning 2020

Socialnämnden

DNR SOCN 2019/337

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2020	4
3	Framåtblick	5
4	Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva	7
5	Måluppfyllelse under 2020	13
5.1	Maximalt värde för skattepengarna	13
	<i>Socialtjänsten utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och utgår från en evidensbaserad praktik. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet möts med varierade och effektiva arbetsätt som anpassas efter individens förutsättningar.</i>	13
5.2	Bästa utveckling för alla	15
	<i>Barn och vuxna med social problematik och/ eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper.</i>	15
5.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	17
	<i>Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.</i>	17
5.4	Stark och balanserad tillväxt.....	18
	<i>Barn och vuxna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd. Samarbetet med andra huvudmän, civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter förebygger sociala problem.</i>	18
6	Redovisning av särskilda uppdrag	20
7	Ekonomiskt resultat	21
8	Investeringar	39
9	Kommunövergripande åtgärdsplan	40
10	Intern kontroll	43
11	Sjukfrånvaro	44

I Verksamhetens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg samt uppgifter som annars ankommer på socialnämnd med undantag för arbets- och företagsnämnden och äldrenämndens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det avser myndighetsutövning för den enskilde och att bedriva ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa, mot droger och psykisk ohälsa. Människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

2 Hänt i verksamheten 2020

Tryggare placeringar för barn

För att öka trygghet och kontinuitet hos de barn och unga i Nacka som är tillfälligt placerade utanför det egna hemmet, har barnen blivit uppringda av sin socialsekreterare varje vecka. Det har även bidragit till förbättrad uppföljning och gett ökad möjlighet att få kännedom om eventuella missförhållanden. Under året har ett stort antal familjehem rekryterats, vilket gör att jourhemstiderna för placerade barn blivit kortare, det skapar trygghet för barnen samtidigt som kostnaderna för insatsen minskar.

Effekterna av coronapandemin

Det har varit få kunder inom socialnämndens område som varit smittade under året, det vill säga kunder inom socialpsykiatri eller personer som får stöd och service för vissa funktionshinder. Vi har haft täta kontakter med utförarna inom omsorg, varje vecka har en enkät skickats ut till alla utförare för att få en bild av sjukdomsläget hos personal och kunder samt tillgång till skyddsutrustning.

Då många kommuner valde att stänga verksamheter för personer med funktionsnedsättning höll Nacka öppet. Genom att smittskyddsanpassa verksamheterna kunde kunderna få sina behov tillgodosedda trots pågående pandemi. Kontinuitet är viktig för att känna trygghet i det stöd som ges, dessutom minskar risken för att personer med funktionsnedsättning blir isolerade.

När fysiska möten hindrades av pandemin har verksamheten bedrivits med stor flexibilitet. Besök utomhus samt avstämningar och uppföljningar på digital väg, har gjort att arbetet löpt på så normalt som möjligt.

Ökat våld

Under året har det kommit in fler orosanmälningar om att barn far illa på grund av våld i familjen. Anmälningarna från polisen har varit av allvarligare karaktär. Flera kommunikationsinsatser har genomförts för att uppmärksamma Nackabor om det stöd som kommunen erbjuder.

Ny gruppboende enligt LSS öppnad

Ett nytt gruppboende har öppnat på Kocktorpsvägen och sex kunder har flyttat in under året. Gruppboenden är den första inom Nacka kommuns kundval och innebär att fler kunder kan bo i Nacka.

Nu används digitala avtal när en kund placeras

Som ett led i arbetet med e-arkiv har verksamheten gått över från manuella placeringsavtal till digitala. Det är ett mer effektivt arbetssätt som framförallt ger besparingar i arbetstid.

3 Framåtblick

Nacka ska ha en förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst. Genom digitalisering skapas mervärde och smarta lösningar för de Nackabor som kommer i kontakt med socialtjänsten. Verksamheten ska vara kunskapsbaserad och handläggning samt insatser av god kvalitet. Ständig utveckling bör ske i nära samspel med kunder, anordnare och civilsamhälle för att säkerställa en god beredskap för framtida behov.

Viktigt att staden anpassas med lämpliga bostäder

När Nacka växer innebär det olika utmaningar. Viktigt att staden anpassas för personer med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar och ger ett utbud av lämpliga bostäder och mötesplatser för målgruppen. Personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service behöver erbjudas boende, utifrån olika ekonomiska förutsättningar, inom Nacka kommun. Insatserna till personer med komplexa behov behöver utvecklas för att säkra trygg och kompetent omsorg på hemmaplan.

Samverkan för unga i riskzon

I och med en ökad befolkningsutveckling främst i de yngre åldrarna kommer Nacka fortsätta att möta en ökad grupp av unga i riskzon för kriminalitet och missbruk. Ungdomar rör sig över kommungränserna. Grupperingar från ett område eller kommun kan lätt förflytta sig till andra områden och inte nödvändigtvis vara hemmahörande i Nacka. Samverkan är en förutsättning för att hantera dessa situationer. Tillgång till tidiga och biståndsbedömda insatser behöver utvecklas i takt med nackaungdomarnas behov.

Familjehemsplacerade barn och unga ska nå kunskapsmålen i skolan

För barn placerade i familjehem är det av yttersta vikt att vården är av god kvalitet. Att barnen når kunskapsmålen i skolan är centralt, då forskning visar att barn som klarar skolan har betydligt större möjligheter att leva ett självständigt liv som vuxna och motverkar utanförskap. Flickor och pojkar som är familjehemsplacerade har generellt sett lägre skolresultat än andra barn, vilket även är fallet i Nacka.

SkolFam är en modell där olika professioner arbetar tillsammans för att skapa förutsättningar för barnet att nå sin fulla inlärningspotential. Barnets styrkor och behov kartläggs och en plan för utveckling utformas och följs upp regelbundet i samverkan med den skola där barnet är placerat. Det huvudsakliga målet är att barnen ska gå ut grundskolan med behörighet att kunna söka vidare studier. Barn i grundskoleålder har hittills varit en prioriterad grupp för SkolFam. Under 2020 har 22 familjehemsplacerade barn deltagit i insatsen, dock finns även ett behov av insatsen för placerade ungdomar som befinner sig i gymnasiestudier. Statistik från 2018 visar att 83 procent av 17-åringar fullföljde gymnasiet medan endast 29 procent av de 17-åringar som hade varit placerade i årskurs 9 gjorde det.

Hållbar socialtjänst - En ny socialtjänstlag SOU 2020:47.

Betänkandet behandlar utformningen av en ny socialtjänstlag. Syftet med uppdraget är att utforma en hållbar socialtjänst som främjar ett förebyggande arbete och minskar behovet av individuella insatser samt socialtjänstens uppdrag. Översynen ska resultera i en lagstiftning som främjar effektiva och kunskapsbaserade insatser av god kvalitet inom befintliga ramar.

Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen

Socialdepartementet har remitterat betänkandet av LSS-utredningen; Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen, SOU 2018:88. Utredningen förslår att en ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning ska ersätta den nuvarande lagen. Utredningen föreslår tre nya LSS-insatser, Personlig service och boendestöd, Personligt stöd till barn samt Förebyggande pedagogiskt stöd. Vidare föreslås att ledsagarservice ska bli en del av insatsen personlig service och boendestöd samt att staten ska ha hela ansvaret för insatsen personlig assistans. Hur förändringarna i lagen kommer att påverka kostnaderna för kommunen.

4 Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

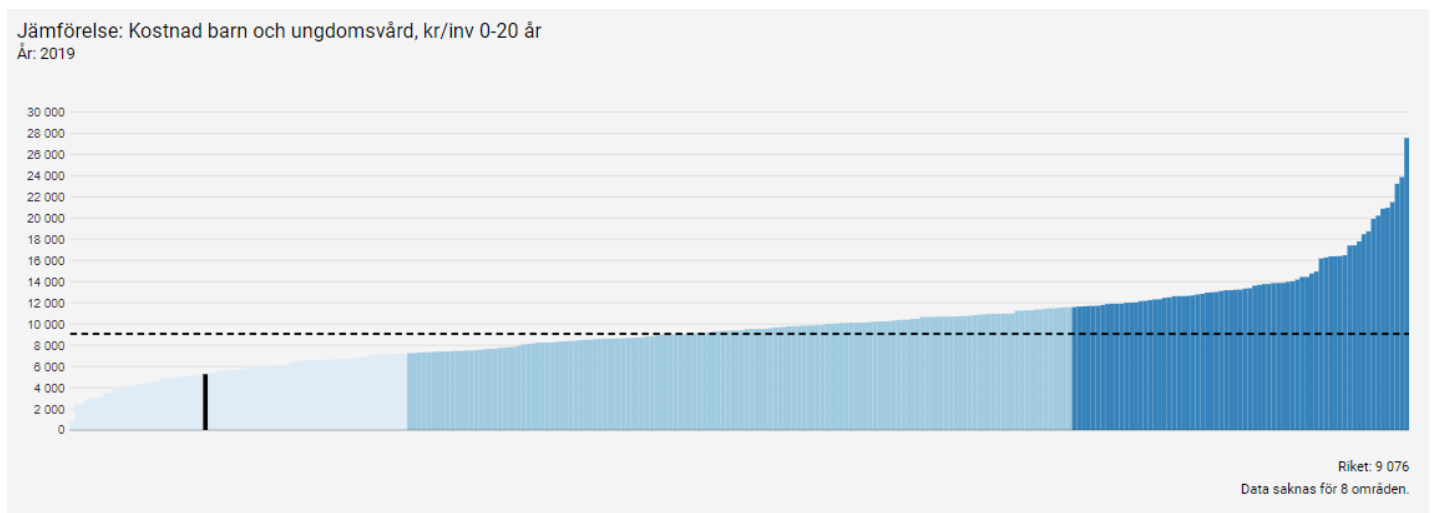
Barn och unga 0-20 år

Kostnader

Nackas kostnad för barn och ungdomsvård per invånare 0-20 år 2019 är lägre än för 2017. Kostnaderna har inte stigit i lika hög takt som antalet invånare 0-20 år. Nacka ligger i mitten av jämförelsekommunerna och lägre än genomsnittet för kommunerna i länet. Nacka har än lägre kostnad per invånare 0-20 år än liknande kommuner individ och familjeomsorg. Liknande kommuner IFO 2019 avser kommunerna Halmstad, Karlstad, Luleå, Skellefteå, Sollentuna, Umeå och Växjö

Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv 0-20 år	2017	2018	2019
Nacka	5 892	6 959	5 277
Danderyd	4 291	4 612	4 817
Sollentuna	5 750	6 755	6 473
Solna	7 219	6 422	6 149
Tyresö	9 016	9 188	9 398
Täby	4 790	4 775	4 554
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	6 664	6 953	7 131
Alla kommuner (ovägt medel)	8 693	9 203	9 766
Riket	8 398	8 864	9 172
Liknande kommuner IFO, Nacka, 2019	7 539	8 070	7 426

Nacka hör till de 25 procent av kommunerna med lägst kostnad per invånare 0-20 år.

Kvalitet barn och ungdomsvård individ och familjeomsorg

Det finns få mått i Kolada som speglar kvalitet i individ och familjeomsorgen. Brukarenkäterna har generellt sett få svar och låg svarsfrekvens i kommunerna som deltar. Många kommuner har därför valt att inte genomföra brukarenkäten. Förutom Nacka och Sollentuna har ingen av jämförelsekommunerna rapporterat in resultat från brukarenkäten.

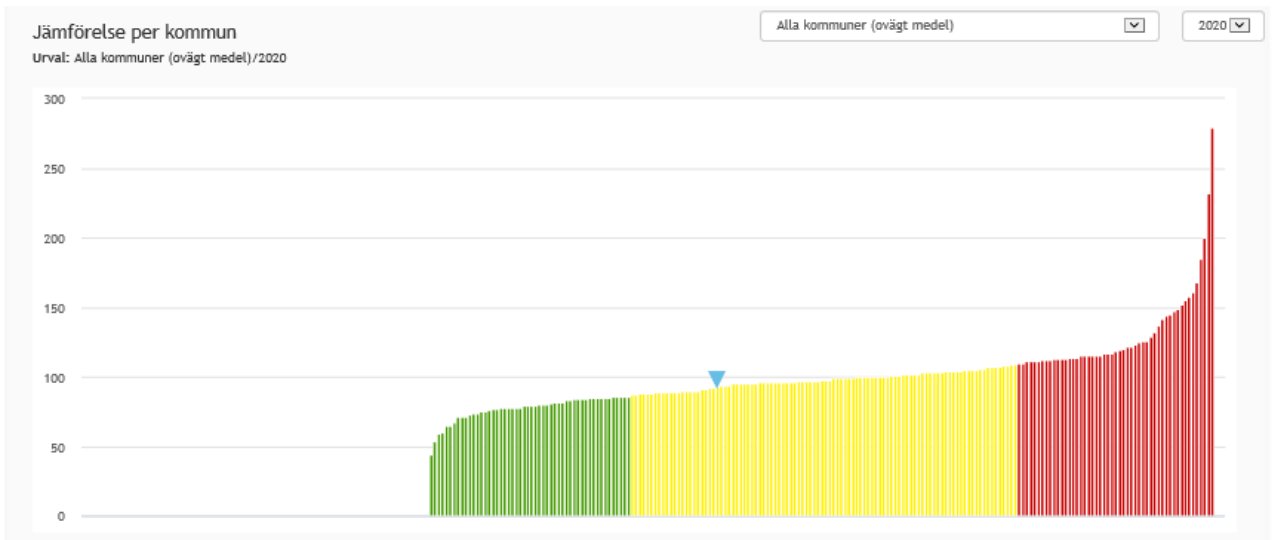
Nacka har totalt 27 svar varav sex barn medan Sollentuna har 51 svar varav 20 barn. Genom åren varierar det genomsnittliga antalet svaren från barn i kommunerna som genomför en brukarenkät mellan 11 till 17 svar. Åtta kommuner i Stockholms län har genomfört brukarenkäten under pandemiåret 2020 jämfört med 12 kommuner 2019. Ett annat mått som har funnits är andelen barn som inte har återaktualiserats inom ett år efter avslutad utredning/insats. Svårigheten att ta fram måttet är betydande och Kolada har inte publicerat måttet för 2020. Det enda mått som återstår är uppföljning av antal utredningsdagar inom barn och ungdom 0-20 år som enligt lag ska vara högst 120 dagar.

Utredningstid barn och ungdom 0-20 år

	2017	2018	2019	2020
Nacka	75	51	86	93
Danderyd	101	119	111	100
Sollentuna	111	97	103	107
Solna	110	100	94	100
Tyresö	116	102	102	96
Täby	98	122	130	101
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	105	105	103	104
Alla kommuner (ovägt medel)	109	104	99	101
Liknande kommuner IFO, Nacka, 2019	98	100	87	88

Antal dagar median	2017	2018	2019	2020
Nacka	87	20	92	103
Danderyd	112	120	122	109
Sollentuna	101	108	110	116
Solna	115	111	107	110
Tyresö	119	106	115	111
Täby	89	124	132	101
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	103	109	110	110
Alla kommuner (ovägt medel)	110	107	104	106
Liknande kommuner IFO, Nacka, 2019	94	102	96	95

Nacka är inte bland de tio procent bästa kommunerna när det gäller genomsnittlig utredningstid för barn och unga 0-20 år.

Personer med funktionsnedsättning 0-64 år

Kommunernas kostnader för personer med funktionsnedsättning per kommuninvånare avgörs till största delen av hur stor andel av befolkningen som får en insats för en funktionsnedsättning. Variationen av andel personer med LSS-insats varierar stort mellan kommunerna, från 0,2 procent av invånarna i Ragunda till 1,51 procent i Östersund. Nacka har med 0,58 procent av befolkningen 0-64 år, liksom jämförelsekommunerna undantaget Tyresö, en låg andel personer med funktionsnedsättning, Nacka sticker ut stort jämfört med andra kommuner när det gäller andelen 0-22-åringar med en LSS-insats av antalet invånare 0-22 år. Andelen har ökat under de senaste tre åren. Vad detta beror på och om det även påverkar kommunens kostnader är okänt.

Nettokostnadsavvikelse LSS

Nettokostnadsavvikelsen är ett effektivitetsmått som visar hur Nacka kommun presterar utifrån sina förutsättningar. Kommunernas nettokostnad jämförs i detta mått mot en framtagen referenskostnad. En positiv avvikelse (+) indikerar en högre nettokostnad än statistiskt förväntat medan en negativ avvikelse indikerar en lägre nettokostnad. Referenskostnaden baseras på antalet individer med beviljad insats den 1 oktober och olika strukturvariabler för det aktuella året. Liknande kommuner LSS avser Halmstad, Haninge, Helsingborg, Huddinge, Karlstad, Sollentuna och Täby kommuner. Nacka kommun avviker 2019 med 0,7 procent (vilket motsvarar cirka tre miljoner kronor) jämfört med Nackas statistiskt framräknade referenskostnad. Liknande LSS-kommuner avviker med 0,2 procent.

	2017	2018	2019
Nacka	7,0	8,7	0,7
Danderyd	5,9	8,5	6,3
Sollentuna	5,0	2,7	2,0
Solna	6,1	5,3	2,2
Tyresö	-1,3	-2,4	-4,2
Täby	7,4	3,9	2,6
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	5,6	5,6	4,1
Alla kommuner (ovägt medel)	-1,2	-0,6	-0,9
Liknande kommuner LSS, Nacka, 2019	1,8	1,0	0,2

Nackas kostnad för LSS-boende per brukare har sjunkit och är för 2019 något högre än liknande jämförelsekommuner och genomsnittet för riket.

Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare	2017	2018	2019
Nacka	1 171 584	1 272 955	1 174 090
Danderyd	1 110 118	1 119 606	1 192 556
Sollentuna	1 155 263	1 142 506	1 188 448
Solna	1 347 147	1 290 955	1 248 017
Tyresö	897 293	908 240	894 600
Täby	933 313	984 901	1 051 740
Liknande LSS-kommuner	1 032 718	1 067 879	1 097 618
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	1 096 445	1 136 292	1 166 452
Riket	986 277	1 027 271	1 071 829

Kommunernas kostnader för personlig assistans utgörs av kostnader för de första 20 timmarna per vecka som Försäkringskassan fattar beslut om enligt socialförsäkringsbalken (SBF) och

kostnader för de beslut kommunen fattar beslut om enligt LSS. Dessutom ansvarar kommunerna för att ersätta sjuklönen när den personliga assistenten är sjuk.

Nackas kostnader för personlig assistans per invånare är högre jämfört med jämförelsekommunerna förutom Tyresö, övriga jämförelsegrupper, riket och genomsnittet för alla kommuner (ovägt medel). Nacka har liksom jämförelsekommunerna (undantaget Tyresö) en låg andel av invånarna som har insats enligt LSS. Sedan 2017 har kostnaden för personlig assistans per invånare ökat med 13 procent i Nacka, 8 procent för liknande LSS-kommuner, 5 procent för riket och 4 procent för alla kommuner (ovägt medel). Ersättningen till Försäkringskassan (kr/invånare) för personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken har samtidigt minskat med 14 procent, tre procent för liknande LSS-kommuner och sju procent för riket.

Kostnad personlig assistans enl. LSS/SFB minus ersättning från Försäkringskassan, kr/inv	2017	2018	2019
Nacka	896	898	1 011
Danderyd	763	699	765
Sollentuna	829	808	842
Solna	655	684	719
Tyresö	1 061	1 055	1 061
Täby	620	595	678
Sthlms läns kommuner (ovägt medel)	916	927	939
Riket	1 122	1 158	1 177
Liknande LSS-kommuner	863	904	931
Alla kommuner ovägt medel	1312	1 339	1364

Relationen mellan antal invånare med beslut om personlig assistans och beslut om insats enligt LSS (från kommunen) respektive enligt SFB (från Försäkringskassan) per 10 000 invånare skiljer sig åt mellan kommunerna. I Nacka och Solna, liksom för liknande LSS-kommuner, har antalet personer per 10 000 med personlig assistans enligt LSS ökat medan det för övriga kommuner/jämförelsegrupper legat still sedan 2018 med undantag för Sollentuna där det har minskat.

Ett beslut enligt LSS kostar mer jämfört med den ersättning kommunen betalar till Försäkringskassan för de första 20 timmarna.

Personer med personlig assistans per 10 000 invånare	2019 beslut enligt LSS från kommunen	2019 beslut enligt SFB från Försäkringskassan
Nacka	6	11
Danderyd	5	9
Sollentuna	3	14
Solna	5	8
Tyresö	6	14
Täby	2	13
Liknande LSS-kommuner	4	14
Sthlms läns kommuner (ovägt medel)	4	13
Riket	5	14

De senaste åren har kommunernas ersättning till Försäkringskassan minskat (ersättning för de

första 20 timmarna) eftersom de efter ett antal prejudicerande rättsfall beviljar färre timmar. Kommunerna har fått högre kostnader eftersom en ökande andel av insatsen istället bekostas i sin helhet av kommunen efter beslut enligt LSS. Nackas ersättning till Försäkringskassan har minskat i högre grad än för övriga kommuner och jämförelsegrupper.

Kommunens ersättning till Försäkringskassan för personlig assistans enligt SFB, kr/inv	2017	2018	2019
Nacka	423	360	362
Danderyd	286	192	266
Sollentuna	425	427	430
Solna	286	266	257
Tyresö	458	437	450
Täby	461	395	413
Stockholms läns kommuner	410	370	386
Riket	459	426	426
Liknande LSS-kommuner	445	425	423
Alla kommuner (ovägt medel)	494	454	459

5 Måluppfyllelse under 2020

Riktade statsbidrag år 2020

År 2020	Förväntade bidrag, Tkr	Erhållna bidrag bokslut, Tkr
Statsbidrag habiliteringsersättning 2020	2 175	2 175
Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer 2020	552	552
Statsbidrag 2020 för att stärka bemanningen inom den sociala barn- och ungdomsvården	597	597
Statsbidrag 2020 för att stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa	336	336
Stimulansmedel inom ramen för överenskommelsen om stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa 2020	3 057	3 057
Stimulansmedel stärkt brukarmedverkan 2020	44	44
Stimulansmedel stärkt suicidpreventivt arbete 2020	872	872
Stimulansmedel sammanhållen vård 2020	468	468
Totalt	8 101	8 101

5.1 Maximalt värde för skattepengarna

Socialtjänsten utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och utgår från en evidensbaserad praktik. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet möts med varierade och effektiva arbetsätt som anpassas efter individens förutsättningar.

Andel kvinnor och män inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen

Deltagandet i brukarundersökningen för Nacka 2020 har varit för lågt för att dra några slutsatser av resultatet.

SKR har under 2020 upphandlat en ny utförare av brukarundersökningen, detta innebar ett digitalt utförande i större utsträckning än tidigare år vilket har varit utmanande för många kommuner och kunder.

SKRs utvärdering visar att det sammantaget för alla deltagande kommuner i Sverige har varit ett lägre deltagande än tidigare år; 23 procent under 2020 jämfört med 57 procent år 2019.

Utvärderingen visar på olika anledningar till det låga svarsresultatet:

- Pandemin har inneburit att socialsekreterare inte varit på plats på kontoret och fysiskt träffat kunder i samma omfattning som vanligt.
- Svårigheter att dela ut talongerna till kunderna i och med att dessa inte kunde skickas digitalt.
- Höstens fokus har varit att hantera pandemin och kunna ställa om verksamheterna.
- Svårigheter för vissa kunder att använda digitala verktyg för att kunna delta i brukarundersökningen.

Andel flickor och pojkar 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats

Anledning till att siffror inte rapporteras är att denna indikator numera inte går att följa då den är borttagen i Kolada. Under 2020 har arbetet inom Barn- och familjeenheten fokuserat på att öka kvaliteten med utgångspunkt i åtgärdsplan 2020. Att barn är delaktiga i högre grad och ett ökat fokus på uppföljning av insatser ska på sikt bidra till att färre barn återaktualiseras efter genomgången insats. Kvalitetsarbetet fortsätter under 2021.

Andel flickor och pojkar 13-17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats

Under 2020 har 84 procent av barn i åldern 13-17 år kommit till tals vid uppföljning av sin insats. Detta ligger i linje med föregående år. Under året har socialsekreterare fått utbildning i att använda uppföljningsdokument på ett mer effektivt sätt.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
■	Andel flickor och pojkar inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen.	97 %			90 %
■	Andel kvinnor och män inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen.	87 %			85 %
■	Andel flickor och pojkar 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats	81 %	81 %		85 %
●	N) Andel flickor och pojkar 13-17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats	77 %	86 %	84 %	80 %

5.2 Bästa utveckling för alla

Barn och vuxna med social problematik och/ eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjudas individanpassade insatser som hjälper.

Kommentar

Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.

Sammanlagt har 32 vuxna och 48 barn varit placerade på skyddat boende under året. Under 2020 har 20 placeringar på skyddad boende avslutats. Socialsekreterares bedömning är att den våldsutsatta i 17 av 20 placeringar lever ett liv fritt från våld efter avslutad placering.

Detta ger ett utfall på 85 procent vilket är en förbättring jämfört med 76 procent år 2019. Socialsekreterarna arbetar metodiskt med planerade utskrivningar samt med att göra säkerhetsplaneringar i samråd med kontaktpersoner på boendena inför utflytt. I de fall den våldsutsatta inte bedöms leva ett liv fritt från våld efter avslutad placering handlar det om att personen valt att ha fortsatt kontakt med våldsutövaren eller har flyttat tillbaka till våldsutövaren.

Många kvinnor är kvar i det skyddade boendet längre tid än vad de har behov av på grund av att det är svårt att få tillgång till en egen lägenhet. Då alternativet efter placering på skyddat boende för vissa kvinnor är att bo på hotellhem så väljer vissa att istället återvända hem där våldsutövaren ofta bor kvar. Det finns ett behov av att se över möjligheten för boendelösning för kvinnor som inte är i behov av skyddat boende men som behöver en tillfällig boendelösning tills dess att de har fått möjlighet att ordna upp sin livssituation.

Vid utgången av året var elva personer placerade på skyddat boende. Under 2019 var det nio pågående placeringar under samma period.

Andel familjehemsplacerade flickor och pojkar som uppnår kunskapsmålen i skolan.

Antal placerade barn som deltagit i insatsen SkolFam under läsåret 2019/2020 är sammanlagt 22 varav 12 pojkar och 10 flickor. Flera av barnen har bytt skola många gånger under sin skolgång. 16 barn har uppnått kunskapsmålen av de 20 som deltog i SkolFam vid mättillfället. Flera uppnådde målen med mycket goda resultat men fyra av barnen nådde inte målen i samtliga ämnen. I de fall barnen inte nått kunskapsmålen handlade det om att några barn inte nådde alla mål i svenska eller inte blev godkända i enstaka ämnen som simning eller hemkunskap. Mätningen baseras på slutbetygen VT- 2020.

Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de fått den hjälp de behöver i sin gruppbostad

Andelen vuxna som upplever att de har fått den hjälp de vill ha i sin gruppbostad är 82 procent det vill säga över målvärdet på 80 procent. De kunder som bor på servicebostad upplever inte detta i samma omfattning utan hamnar lägre än målvärdet på 85 procent. Anledning till att utfallet är lägre 2020 än 2019 kan antas vara det utförarbyte på grund av upphandling som skedde från 1 januari 2020.

2019 gjordes ingen brukarundersökning. Ökning från 2018 har skett i utfallet från 77 procent till 92 procent vad gäller de som bor i gruppbostad och en minskning i utfallet för de som bor i servicebostad med 81 procent till 70 procent.

De som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet har ökat från 2018 med 77 procent till 85 procent 2020 och ligger nu över målvärdet på 80 procent.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
● Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppbostad	77 %		82 %	80%
◆ Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin servicebostad	81 %		70 %	85 %
● Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld.	80 %	68 %	85 %	80 %
◆ (N) Andel familjehemsplacerade flickor och pojkar som uppnår kunskapsmålen i skolan.		83 %	80 %	95 %

Kommentar

16 barn av 20 barn som deltog i SkolFam vid tidpunkten för uppföljning av skolresultaten hade uppnått kunskapsmålen.

● Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga i sin dagliga verksamhet	77 %		85 %	80 %
--	------	--	------	------

Brugarundersökningen för personer med funktionsnedsättning genomfördes inte 2019

5.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.

Kommentar

Barn som berörs av vräkning

År 2008 införde den dåvarande regeringen en nollvision för vräkningar av barnfamiljer. Kronofogden för därför statistik över hur många barn som drabbas. Sedan nollvisionen började gälla har antalet barn som berörs av en vräkning minskat kraftigt, men sedan 2018 har kurvorna på nationell nivå liksom för Nacka vänt uppåt igen. Statistiken förs av kronofogden och uppdateras halvårsvis i efterskott. Så utfallet för 2020 avser 2019. Fyra barn i tre familjer har vräcks, För tre av barnen var det deras permanenta boende medan ett av barnen levde växelvis i bostaden. Samtliga barn har flyttat till den andra föräldern som har ett boende. Under det första halvåret 2020 har ett barn i växelvis boende berörts av en vräkning.

Sociala kontrakt

Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad har sjunkit sedan 2019. Det sämre resultatet kan bero på covid-19 pandemin då det överlag varit svårt att flytta till andra typer av boenden.

Antalet kunder med avslutad insats i form av sociala kontrakt 2020 var 23 personer, varav nio hade ordnat eget boende. Övriga har antingen beviljats boende genom insatser inom till exempel LSS, bostad först eller särskilt boende enligt SoL. Ingen av de som avslutas har behövt söka tillfälligt boende.

Bostad med särskild service enligt LSS

Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser når fortfarande inte upp till målvärdet 90 procent även om det ökat från föregående år. Anledningen till detta är flera, bland annat att antalet bostäder med särskild service enligt LSS är för få samt att de boenden som byggs till största del är gruppboendestäder och att i dagsläget är behovet av serviceboendestäder störst. En annan anledning är att befintliga boenden i Nacka har svårt att tillgodose komplexa behov, vilket innebär att dessa kunder får bo i ett boende utanför kommunen som uppfyller behoven. Ytterligare en anledning är att hyrorna på de nybyggda boendena är höga och inte motsvarar den inkomst som kunderna har, vilket får till följd att kunder som bor utanför kommunen, inte har ekonomisk möjlighet att flytta tillbaka när en ledig lägenhet på nybyggt boende i Nacka erbjuds.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
■ Antal barn och unga per som vräks från sin bostad	0	6	4	0
◆ Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad.	42 %	93 %	74 %	75 %
◆ (N) Andel kunder som bedömts och beviljats bistånd till boende enligt LSS och där behovet kan tillgodoses inom kommunens gränser	77 %	78 %	80 %	90 %

Antal barn som berörs av vräkning. Statistiken redovisas av kronofogden i efterskott. Utfallet för 2020 avser antal vräkt barn 2019.

5.4 Stark och balanserad tillväxt

Barn och vuxna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd. Samarbetet med andra huvudmän, civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter förebygger sociala problem.

Kommentar

Beroendemottagningen

Programbaserad öppenvårdsbehandling har ökat med 17 procent. Anhörigprogram gick inte att genomföra i grupp på grund av Covid-19. Återfallsprevention har delvis gått att genomföra i grupp men minskade med cirka 50 procent, sannolikt med anledning av pandemin. Alla andra insatser oavsett ligger på nästan exakt samma nivå (motiverande samtal, råd och stöd, insatser mot spelberoendemed flera).

MiniMaria

MiniMaria erbjuder ett lättillgängligt stöd för ungdomar som dricker och/eller tar droger och deras föräldrar. MiniMaria är en integrerad verksamhet där det psykosociala stödet samordnas med hälso- och sjukvårdsinsatser.

Utfallet 2020 är något lägre än målet. Covid -19 kan ha påverkat då behandlingen inte genomförs på samma sätt. Andelen flickor var 35 procent och pojkar 65 procent. Föräldragrupper har inte genomförts på grund av Covid -19. Föreläsningarna av droginformatör har ställts in fysiskt men istället genomförts digitalt med cirka 160 deltagare livestream. Cirka 350 deltog online.

Föräldrastödsinsatser

När det är lämpligt rekommenderar socialsekreterare i mottagningsgruppen i första hand kunder att söka stöd via de serviceinsatser som erbjuds vid familjemottagningen inom Valfärd Samhällsservice. Parallellt med detta ökar också antalet föräldrar som själva ansöker om föräldrastödsinsatser direkt hos familjemottagningen.

Antalet föräldrar som fått föräldrastöd har ökat. Ett skäl till ökningen kan vara möjligheten att få familjestöd digitalt, särskilt under pandemin när verksamheterna har ställt om till mer digitala arbetssätt. Att medborgare distansarbetar/är hemma i större utsträckning kan öppna upp för möjligheten att ta del av familjestödsinsatser då man har mer tid. Det rapporteras också om ökade svårigheter i nära relationer på grund av att familjer har varit mer tillsammans hemma vilket kan ha medfört att behovet av föräldrastöd ökat under året.

Under året har 400 föräldrar som tagit del av familjestödsinsatser besvarat en enkät om hur de upplever insatsen. 97 procent anser att de fått stöd och vägledning i sin föräldraroll. Det goda resultatet kan härledas till att föräldrastödet ges av personal med lång erfarenhet och hög kompetens inom området vilket ger en god kvalitet på insatsens utförande.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
◆ Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria	74 %	82 %	78 %	80 %
◆ Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen.	71 %	75 %	73 %	75 %
● Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	95 %	95 %	97 %	95 %

6 Redovisning av särskilda uppdrag

Rapport av särskilt uppdrag från kommunfullmäktige till socialnämnden och äldrenämnden i mål och budget 2020-2022

Kommunfullmäktige har gett socialnämnden och äldrenämnden i uppdrag att under 2020 se över finansierings- och ersättningsmodellerna för kundval med få kunder. En översyn av de kundval som har få kunder har gjorts utifrån tre aspekter: kvalitet för kund, ekonomi samt organisering och effektivitet. Utredarna föreslår att ett antal kriterier för bedömning av avtalsform ska användas. En översyn av respektive kundval och avvägning kring om konkurrens bör ske genom kundval eller upphandling kommer att ske i ett kommunövergripande projekt Kundval 2.0 - utveckling.

I kundvalet för sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning behöver en översyn över befintlig och kommande målgrupp i relation till andra aktörer göras. Befintliga villkor, ersättning och utbud av anordnare uppfattas inte motsvara dagens behov och samhällsutveckling. Det kan behövas helt andra typer av insatser för nya och befintliga målgrupper.

7 Ekonomiskt resultat

Ekonomiskt underskott för socialnämnden, -16,4 miljoner kronor

Det ekonomiska utfallet för socialnämnden är 848 miljoner kronor, vilket är 16,4 miljoner kronor sämre än budgeten för 2020. Budgeten för barn och unga inklusive ensamkommande, vuxna 0-64 år och personer med funktionsnedsättning samt nämnd och nämndstöd har alla en negativ budgetavvikelse. Största avvikelserna relativt storleken på budgeten avser insatser riktade till barn och unga, -6,5 miljoner kronor, -4,2 procent och kostnaderna för insatser till personer med funktionsnedsättning, -11 miljoner kronor, -2,5 procent. Nämnd och nämndstöd har en budgetavvikelse på -0,3 miljoner kronor vilket motsvarar 10 procent och insatser till vuxna 21-64 år med -0,2 miljoner kronor, -0,4 miljoner kronor. Myndighet och huvudmannaskap och gemensam socialtjänst (avser främst personal och IT) går plus jämfört med budgeten med 2,6 miljoner kronor respektive 0,5 miljoner kronor.

Medan 2019 präglades av brister i kvalitet inom barn och ungdomsvården, hög personalomsättning, stor volymökning utan att antalet utredande socialsekreterare ökat har 2020 präglats av satsning på flera tjänster, seniora socialsekreterare och utveckling av kvaliteten. Socialnämnden beslutade i december 2019 om en omfattande åtgärdsplan för barn och ungdomsvården med fokus på att åtgärda kvalitetsbrister och att öka kompetensen i barn och familjeenheten i alla led i handläggningen med fokus på barnets bästa men också på att förbättra ekonomiuppföljningsprocessen kopplat med verksamhetsmått. Pandemin har i viss mån påverkat takten i denna del av utvecklingen beroende på hög arbetsbelastning i ledningen och sjukfrånvaro men arbetet fortsätter under 2021 och breddas till att också omfatta omsorgsenheten. Utvecklingen av en statistiklösning i Qlik Sense har fortsatt under 2020 samtidigt som rutiner för kontroll av att registren innehåller korrekt data har förbättrats. Det har också påverkat den ekonomiska utvecklingen i en positiv riktning eftersom det är lättare att följa den när det finns verksamhetsstatistik.

Socialnämndens utfall 2020 jämfört med budget för 2020 och utfall 2019

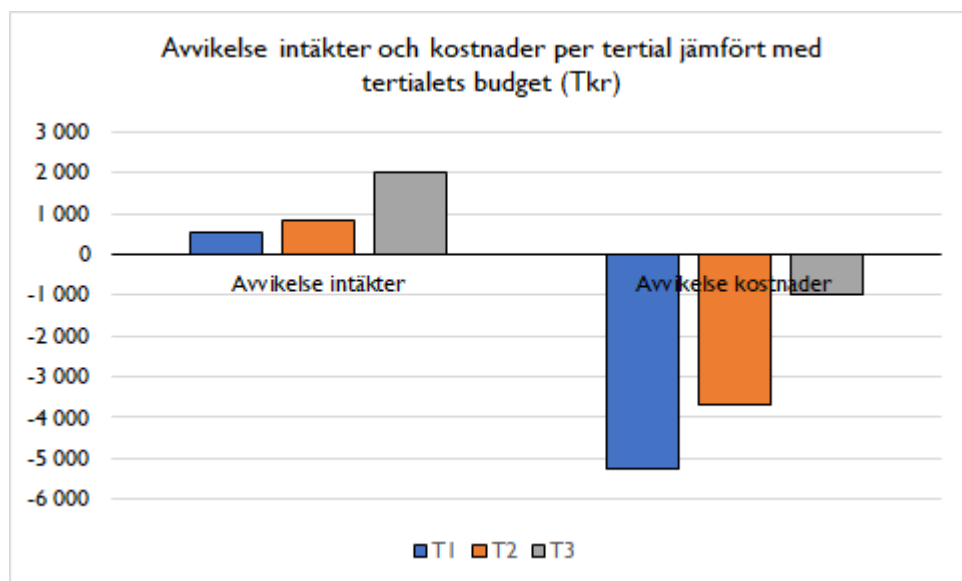
Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020		Utfall 2019		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Barn och unga 0-20 år	8 872	-162 573	-153 701	-147 191	-6 510	10 021	-159 902	-149 881
Vuxna 21-64 år	17 365	-76 254	-58 889	-58 667	-222	18 576	-73 159	-54 583
Personer med funktionsnedsättning	41 764	-544 697	-502 933	-490 366	-12 567	45 138	-518 846	-473 709
Gemensam socialtjänst	11	-4 557	-4 546	-5 056	510	142	-6 446	-6 304
Myndighet och huvudmannaskap	0	-125 430	-125 430	-128 028	2 598	0	-120 873	-120 873
Nämnd och nämndstöd	0	-2 501	-2 501	-2 248	-253	0	-2 347	-2 347
Summa	68 012	-916 011	-847 999	-831 556	-16 443	73 877	-881 575	-807 698

Positiv utveckling inom barn och ungdomsvården 0-20 år trots negativ budgetavvikelse, -6,5 miljoner kronor

Sammanfattning

Under det första tertialet av 2020 var kostnaderna för barn och ungdomsvården 0-20 år långt i från i ekonomisk balans. Periodens resultat var - 4,7 miljoner kronor jämfört med budgeten. Till exempel var 11 ungdomar placerade enligt lagen om vård av unga (LVU) på institutioner inom statens institutionsstyrelse (SIS) till höga kostnader. Under tertial 2 minskade kostnaderna främst inom öppenvården vilket troligen mest är en effekt av att det är sommar under T2. Under det sista tertialet har antalet placeringar minskat och kostnaderna har därmed bromsats upp, smittspridningen kan ha bidragit till att minska kostnaderna för öppna insatser. Stora delar av intäkterna för året återsöks från migrationsverket under tertial 3 och hjälper upp resultatet för det sista tertialet. Sammanfattningsvis innebär det att barn och ungdomsvården 0-20 år är nära att vara i ekonomisk balans under tertial tre men samtidigt behöver man beakta att volymerna i institutionsvård är betydligt lägre än för 2019 samtidigt som antalet tonåringar i befolkningen är högt vilket återigen kan förändra situationen under 2021.

Tkr	T1	T2	T3	År 2020
Nettokostnad barn och unga	-53 747	-51 924	-48 030	-153 701
Budget barn och unga	-49 064	-49 064	-49 064	-147 191
Budgetavvikelse	-4 683	-2 860	1 034	-6 510

Kostnaderna för barn och unga 0-20 år drivs främst av antalet placerade barn och unga i någon form av heldygnsvård, det vill säga institutionsvård, jourhem, familjehem och stödboende/träningslägenhet. Det genomsnittliga antalet placeringar på institution, jourhem och familjehem har under flera år ökat mer än ökningen av befolkningen 0-20 år och inledningsvis fortsatte det även under 2020. För att bryta trenden med höga kostnader för placeringar i åldersgruppen 15-20 år har ett större fokus lagts än tidigare på barn i åldrarna 10-14 år och deras föräldrar för att ge dem bättre avpassade stödinsatser. Det har lett till negativt resultat för biståndsbedömd öppenvård som i viss mån vägs upp av att budgetöverskott för förebyggande och tidiga insatser inom budgeten för öppna insatser. Familjerådgivningen har ett budgetöverskott med 0,5 miljoner kronor vilket troligen är en följd av att

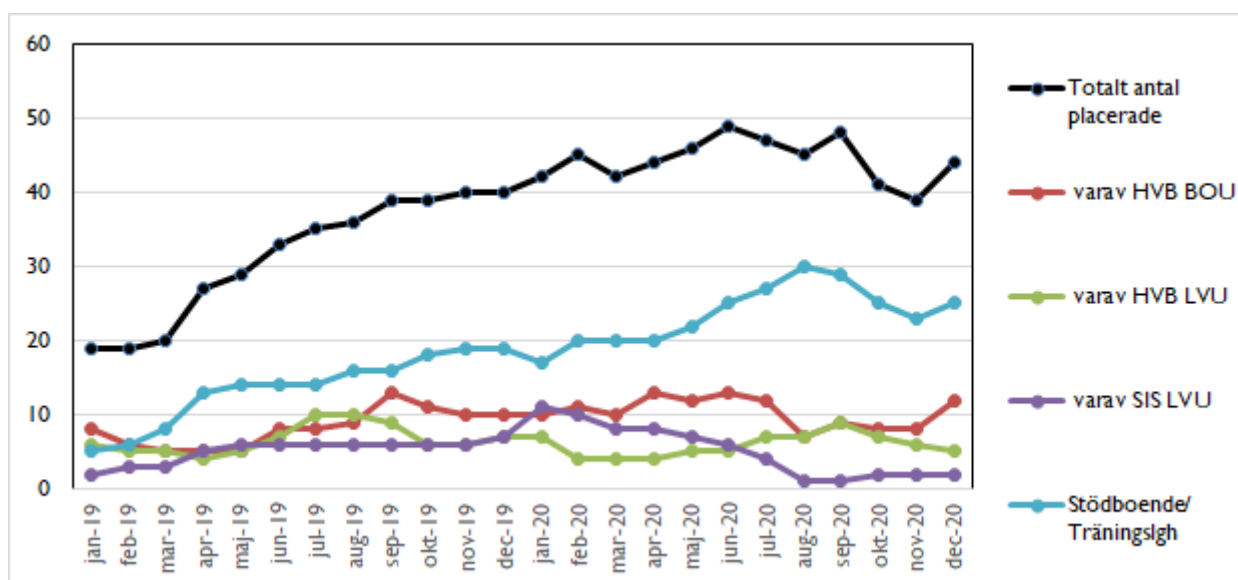
pandemin har lett till färre besök.

(Tkr)	Utfall 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	i procent	Prognos T2	Utfall 2019	förändring jmf m utfall 2019	i procent
Dygnsvård	-81 242	-78 739	-2 503	-3%	-85 452	-83 505	2 263	-2,7%
Öppenvård inkl föreningsbidrag	-66 333	-63 712	-2 621	-4%	-66 907	-59 833	-6 500	10,9%
Ensamkommande barn och unga	-2 888	-1 000	-1 888	-65%	-2 373	-2 623	-265	10,1%
Familjerådgivning o insatser familjerätt	-3 238	-3 740	502	15%	-3 740	-3 920	682	-17,4%
Summa barn och unga	-153 701	-147 191	-6 510	-4%	-158 472	-149 881	-3 820	2,5%

Heldygnsvård -2,5 miljoner kronor

Diagrammet nedan visar utvecklingen av antalet barn och unga 0-20 år gamla med heldygnsinsats på institution eller med stödboende / boende i träningslägenhet månadsvis från januari 2019 till december 2020. Insatser på institution är uppdelat på barn och unga med heldygnsinsats på hem för vård av boende (HVB) enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om vård av unga (LVU) vilket är en tvångsåtgärd och placerade inom statens institutionsstyrelse (SiS) där det också finns låsta avdelningar.

Den huvudsakliga orsaken till att budgeten för heldygnsvård har överskridits för 2020 beror på stora volymökningar under sommaren 2019 som ledde till att kostnaderna blev högre än budgeterat under tertial 1 och 2 2020. Ett större antal ungdomar i 17-18-årsåldern fick också långa insatser enligt LVU inom statens institutionsstyrelse än vanligt. I januari 2020 var elva personer SIS-placerade (lila linje i diagrammet nedan) medan det under tredje tertialet har återgått till två vilket är mer normalt sett över tid. Antalet ungdomar i stödboende (turkos linje) eller träningslägenhet ökar, en anledning till det är att det är svårt att ge kvalificerade insatser till ungdomar som inte har någonstans att bo. Insatserna för flera av ungdomarna kommer att vara även under 2021. Under 2020 har målsättningen varit att insatserna ska leda till att ungdomarnas sociala situation förbättras så att insatserna kan bli mindre ingripande och mindre kostsamma även om de inte helt kan avslutas. Det har lyckats vilket syns inte minst på antalet placeringar inom SIS och att kostnaderna successivt har minskat under hösten 2020.

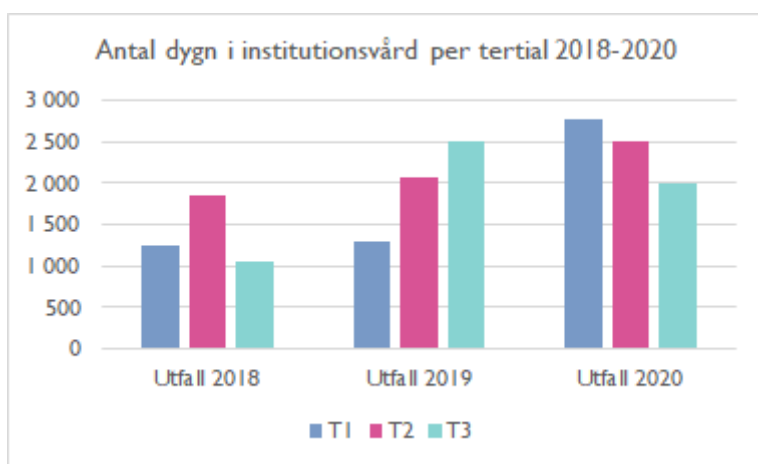

Nacka är en ung kommun med en större andel ungdomar än de flesta kommuner i Sverige. Andelen ungdomar mellan 15-20 år av barn och unga 0-20 år i befolkningen ökar. Det är också i den åldersgruppen det finns behov av fler och mer ingripande insatser. Det är därför inte säkert att det ska gå att hålla kvar nuvarande situation under 2021.

Sammantaget har händelserna sommaren 2019, att antalet invånare 15-20 år ökat och att den åldersgruppen aktualiseras i högre grad än andra, lett till att det totala antalet placerade barn och unga på institution och i stödboende / träningsboende har ökat från cirka 20 i ingången av januari 2019 till mellan 40-50 personer under 2020.

Antal invånare den 1 nov	2017	2018	2019	2020
0-9 år	14 180	14 071	14 098	14 006
10-14 år	7 455	7 679	7 815	7 894
15-20 år	7 124	7 426	7 912	8 044
Antal invånare 0-20 år	28 759	29 176	29 825	29 944
Andel 15-20 år i procent av 0-20-åringar	25 %	25 %	27 %	27 %

Under året har barn och familjeenheten arbetat med en åtgärdsplan som har haft som mål att det ska finnas rätt bemanning och rätt kompetens. Det är en förutsättning för att kunna arbeta så att barn och unga kan vara delaktiga och bli lyssnade till när det gäller de insatser de får och bli motiverade till förändring. Täta uppföljningar är också viktigt för att veta om insatsen är hjälpsam och upprätthålla delaktigheten. Ur ett ekonomiskt perspektiv så finns det troligen inte så många "onödiga" insatser men eftersom en heldygnsinsats är så kostsam så blir det snabbt stora kostnader om de inte avslutas i "rätt tid". Som ett led i detta har utredande socialsekreterare ringt alla barn och unga 0-18 år med heldygnsinsats en gång i veckan för att upprätthålla kontakten. Under 2020 har 42 barn och unga varit placerade under minst en dag på HVB/SiS-institution. Varje vecka längre per person än nödvändigt innebär cirka 32 tusen kronor i högre kostnad.

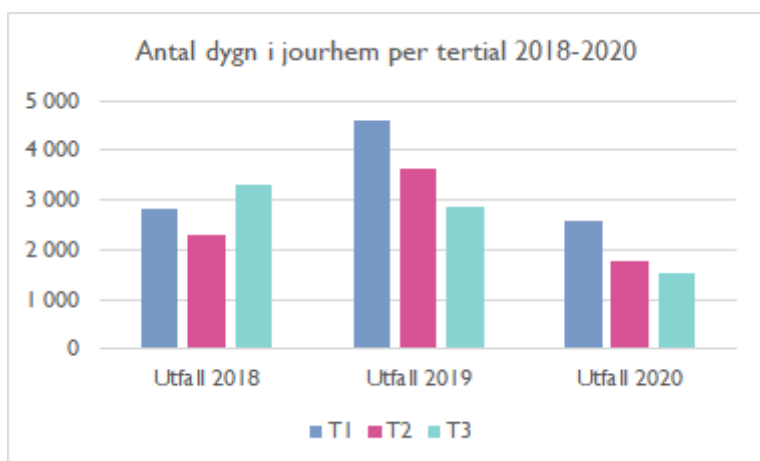
Under 2020 har familjehemsgruppen utökats med en familjehemssekreterare som en del av kommunfullmäktiges beslut att satsa på bemanningen inom barn och ungdomsvården. Avsikten var att kunna rekrytera familjehem för att ge barn och unga en tryggare tillvaro i familjehem och samtidigt sänka kostnaderna genom att minska antalet placeringar i jourhem. Enligt budgetyttrandet 2019 beräknades utökningen kunna resultera i ett minskat antal långvarigt jourhemsplacerade barn och unga genom att rekrytera rekryterade familjehem under 2020 med en nettobesparing på cirka 0,5 miljoner kronor, inräknat kostnaden för familjehemssekreteraren. Det skulle ge en helårsbesparing med cirka 2,2 miljoner kronor under 2021. Under 2020 rekryterades 19 familjehem jämfört med inga hem under 2019. Behovet av jourhem och familjehem varierar över tid, alla jourhemsplaceringar avslutas inte till ett familjehem en del barn och unga kommer hem till sin vårdnadshavare eller till HVB.

	T1	T2	T3
Antal inledda familjehemsutredningar	17	9	7
Antal avslutade familjehemsutredningar	7	8	5
Varav avslutade med resultat rekryterat familjehem	7	7	5

Vid ingången av 2020 var 25 barn och unga placerade i jourhem av dem hade tio barn och unga en placering som pågått längre än 185 dygn. I slutet av T3 hade två av åtta placerade barn varit placerade under mer än 185 dygn. Eftersom en jourhemsplacering i allmänhet kostar mer än en familjehemsplacering är det viktigt även ur kostnadssynpunkt att ha en så kort jourhemsplacering som möjligt.

Kostnadsutfallet 2020 för jourhem och familjehem är 36,1 miljoner kronor. Andelen jourhemsdygn av det totala antalet jourhemsdygn och familjehemsdygn har sjunkit från 41 procent 2019 till 23 procent för 2020. Om andelen jourhemsdygn hade fortsatt varit 41 procent av det totala antalet dygn 2020 för jourhem och familjehem hade kostnaderna varit cirka 42,8 miljoner kronor, det vill säga 6,6 miljoner kronor högre. En familjehems-sekreterare kostar cirka en miljon kronor inklusive overhead så satsningen har inneburit cirka 5,6 miljoner kronor i lägre kostnader.

Kostnad om jourhem hade haft samma andel av dyggen som 2019	Kalkylerat antal dygn om jourhem hade 41% av totalt antal dygn	Kr/dygn	Kalkylerat utfall 2020 (tkr)	Faktiskt utfall 2020 (tkr)	Kalkylerad skillnad i utfall (tkr)	Utfall 2019 (tkr)
Journalhem	10 278	2 585	26 571	15 165	-11 406	22 948
Familjehem	15 014	1 078	16 186	20 943	4 757	16 553
Summa	25 292	3 663	42 757	36 108	-6 649	39 501

Ramavtalen prisjusteras enligt omsorgsprisindex (OPI). För 2020 fastställdes OPI till 3 procent (2,7 procent 2019).

Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Procent	Prognos T2	Utfall 2019	förändring jmf m 2019	i procent
Institutionsvård	-33 025	-32 716	-309	-1%	-36 443	-33 970	945	-2,8%
Journalhem	-15 165	-14 280	-885	-6%	-18 470	-22 948	7 783	-33,9%
Familjehem	-20 943	-21 734	792	4%	-18 584	-16 553	-4 390	26,5%
Övriga särskilda kostnader	-1 679	-2 446	767	46%	-2 100	-1 415	-264	18,6%
Stödboende	-10 431	-7 563	-2 868	-27%	-9 855	-8 620	-1 811	21,0%
Dygnsvård barn och unga	-81 242	-78 739	-2 503	-3%	-85 452	-83 506	2 264	-2,7%

Öppenvård inklusive föreningsbidrag -2,6 miljoner kronor

Det negativa resultatet beror på att de biståndsbedömda öppna insatserna har kostat 4,8 miljoner kronor mer än budgeterat. Överskridandet är knutet till insatsen kvalificerad kontaktperson.

- Kvalificerade kontaktpersoner används i större utsträckning än tidigare för ungdomar som är nära att behöva bli placerade och där föräldrarnas föräldraförmåga är svag. För att undvika placering har fler timmar beviljats per månad än normalt.
- Inom ramen för Skola, socialtjänst polis och fritid (SSPF) har man nått fler unga än tidigare, bland annat i samband med händelser i Orminge, insatsen har beviljats till denna målgrupp.

- Pandemin kan ha påverkat behovet av insatsen eftersom fritidsgårdar och skolor har varit stängda under perioder. Fler unga har rört sig i riskmiljöer och aktualiserats för öppenvårdsinsats.
- En aktivitet inom ramen för åtgärdsplanen för barn och ungdomsvården är att förbättra och utöka uppföljningen av insatser. I det här sammanhanget följer man bland annat upp att man får målpuffyllelse med insatsen och att man parallellt arbetar med föräldrarna för att stärka deras föräldraförmåga.

Överskridandet vägs delvis upp av budgetöverskott inom tidiga och förebyggande insatser inom ramen för öppna insatser inklusive föreningsbidrag. Det beror på att verksamheter i viss mån har delvis kunnat finansieras av projektmedel och att budgeten för föreningsbidrag inte har utnyttjats.

Tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Procent	Prognos T2	Utfall 2019	förändr jmf m 2019	i procent
Biståndsbedömd öppenvård	-40 143	-35 379	-4 764	-12%	-39 866	-34 905	-5 238	15,0%
Öppna insatser inkl föreningsbidrag	-26 190	-28 333	2 143	8%	-27 041	-24 928	-1 262	5,1%
Summa öppenvård	-66 333	-63 712	-2 621	-4%	-66 907	-59 833	-6 500	10,9%

Verksamhetsstatistik barn och unga 0-20 år

År	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal aktualiseringar	3 309	3 459	3 963
Antal unika personer exkl. personer i kronpärrmen	1 193	1 192	1 249
Antal inledda utredningar	1 118	956	1 071
Antal unika personer	827	782	871
Antal avslutade utredningar	686	973	1 005
Antal utredningsdagar	54 779	95 403	88 275
Medeltal antal utredningsdagar	80	98	88
Median antal utredningsdagar	92	104	96

Not. Ett barn kan aktualiseras flera gånger och av flera anmälare eller genom ansökan. En utredning ska avslutas inom 120 dagar. En utredning kan avslutas med en eller flera insatser eller utan insats. Det finns flera skäl till att en utredning avslutas utan insats till exempel att barnet redan har en pågående insats, att behovet tillgodoses av föräldrarna eller genom barn och ungdomspsykiatri.

Vuxna -0,2 miljoner kronor

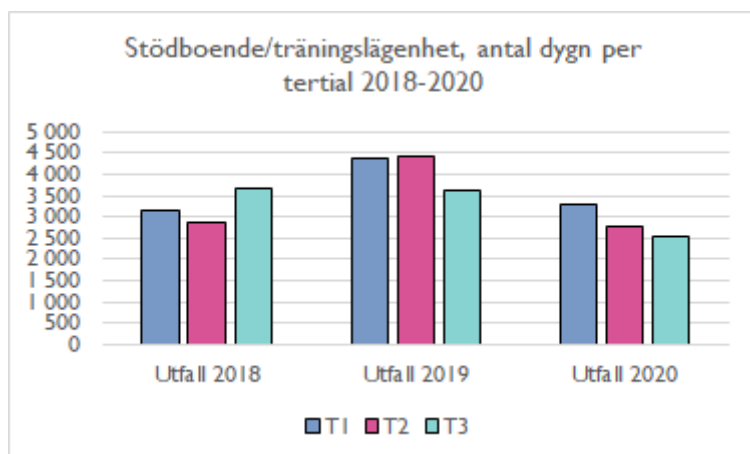
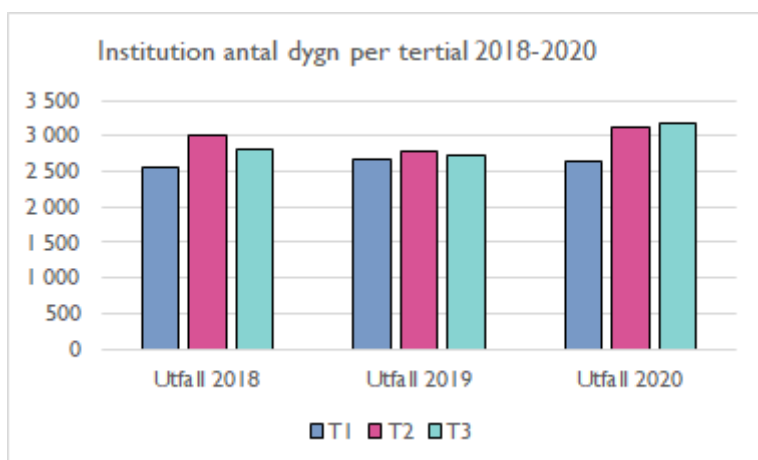
Heldygnsvård, 0,9 miljoner kronor

Insatser till vuxna med och utan missbruksproblematik har ett positivt resultat med sammanlagt 3,8 miljoner kronor. Det beror främst på att insatserna för öppna insatser till vuxna inte har ökat i den grad som budgeterats för men också på att Case manager har kunnat finansieras med statsbidrag, +0,4 miljoner kronor och ej utnyttjat föreningsbidrag +0,7 miljoner kronor. Nacka kommun har många insatser som inte är biståndsbedömda och fler medborgare väljer att nyttja dessa genom beroendemottagningen istället för att söka bistånd.

Heldygnsvård	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal unika personer	123	114	108
Antal dygn per år	18 094	20 620	17 484
Kronor per dygn	1 326	1 418	1 591
T1	5 722	7 062	5 907
T2	5 886	7 230	5 884
T3	6 486	6 328	5 693

Not. För 2018 ingår boende med stöd i självhushåll som en insats. Den avvecklades i början av 2019.

Under året har 65 personer varit placerade på institution jämfört med 69 personer 2019. Antalet dygn på institution har ökat under 2020, det beror på att den genomsnittliga placeringstiden har ökat från 119 dygn under 2019 till 130 dygn 2020.

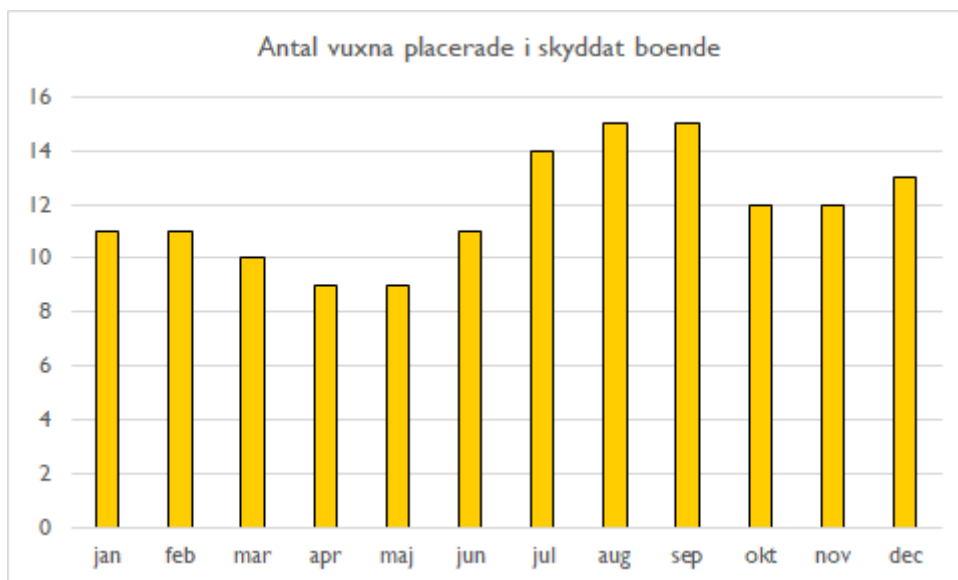
Öppenvård inklusive föreningsbidrag +2,9 miljoner kronor

Bostad först är en insats som tillhandahålls av Stadsmissionen, som tillhandahåller en bostad och ett omfattande stöd i bostaden. Stödet kan se ut på olika sätt utifrån hur behoven ser ut och vad den enskilde behöver uppnå för att ha möjlighet att på sikt men tidigast efter 1,5 år, ta över hyreskontraktet. Fem personer har beviljats insatsen som är en insats som beviljas medborgare med svår problematik och där alla andra möjligheter till ett värdigt liv bedöms vara uttömda. Någon enstaka uppbär/har uppburit parallella insatser från socialtjänsten, exempelvis missbruksbehandling, men det är inget krav för att få bostadsinsatsen. Med tanke på den svåra situationen/problematiken hos de som beviljas insatsen, kan vägen framåt innebära både framsteg och bakslag. Sannolikheten bedöms som stor att insatsen i flera fall blir långvarig. Den första deltagaren som beviljades insatsen har nu bott i sitt kontrakt i ett år och betalar nu hyra direkt till hyresvärderna under sex månader för att därefter kunna överta hyreskontraktet.

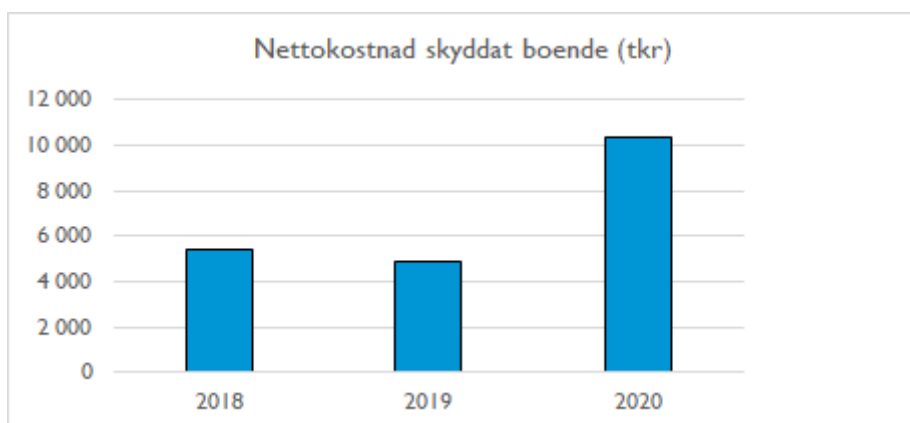
Personer utsatta för våld och förtryck i en nära relation, - 4,0 miljoner kronor

Antalet aktualiseringar och antalet inledda utredningar har ökat för personer utsatta för våld och förtryck i nära relation under 2020 jämfört med 2019 och är tillbaka på samma nivå som för 2018. Samtidigt har kostnaderna för skyddat boende fördubblats jämfört med 2019 och 2018 vilket har lett till att budgeten har överskridits med fyra miljoner kronor.

Största ökningen skedde under våren sommaren och handlar främst om att det var större familjer med fyra och fem barn som placerades i skyddat boende. Under året har 32 vuxna varit placerade i skyddat boende med sammanlagt 48 barn.

För att nå målvärdet för indikatorn i mål och budget "Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld" så har ett flertal kvinnor varit kvar i skyddat boendet längre tid än vad de egentligen haft behov på grund av att det är svårt att få tillgång till en egen lägenhet. Sannolikheten är större att våldet upphör om kvinnan får mer tid på sig att hitta eget boende och därmed inte återvända till våldsutövaren. Det har påverkat längden på placeringarna under 2020.

	2018	2019	2020
Inledda aktualiseringar	192	138	174
Antal unika personer (obs exkl. personer i kronpärm)	92	83	74
Inledda utredningar våld i nära relationer	115	94	116
Antal unika personer	77	71	66

Sociala kontrakt -24 tusen kronor

Under våren var flera lägenheter tomställda under uppsägningstid som ett led i anpassningen av kommunens bostadsbestånd. Under hösten har omsorgsenheten i samverkan med AFN och enheten för fastighetsförvaltning arbetat med att ta fram rutiner för planering av behov av lägenheter och uppsägning av kontrakt.

Tkr	Utfall 2020	Budget	Avvikelse	i procent	Prognos T2	Utfall 2019	Förändring jmf m 2019	i procent
Heldygnsvård	-27 815	-28 672	857	3,1%	-25 341	-29 248	1 433	-4,9%
Öppenvård inkl föreningsbidrag	-10 799	-13 709	2 910	27,0%	-11 536	-10 362	-437	4,2%
Skyddat boende o öppna insatser våld i nära relation	-11 439	-7 473	-3 966	-34,7%	-10 471	-5 976	-5 463	91,4%
Sociala kontrakt	-8 837	-8 813	-24	-0,3%	-8 813	-8 997	160	-1,8%
Summa	-58 889	-58 667	-222	-0,4%	-56 161	-54 583	-4 306	7,9%

Personer med funktionsnedsättning -12,6 miljoner kronor, ett år präglat av pandemin

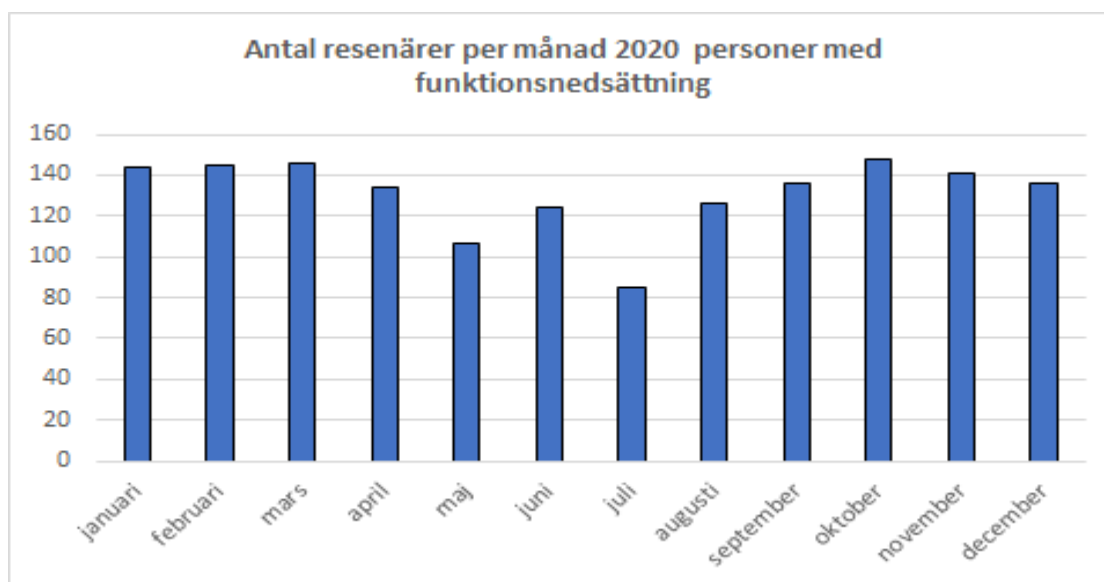
Sammanfattning

Kostnaderna överskrider budgeten med 12,6 miljoner kronor fördelat på insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Skälet till överskridandet är huvudsakligen volymökning som inte har varit budgeterade. Coronapandemin har påverkat vissa verksamheter och inneburit extra kostnader. Kommunen har sökt bidrag från staten för dessa och 90,4 procent av kostnaderna finns medtaget i redovisningen.

	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	i procent	Prognos T2	Utfall 2019	förändr jmf m 2019	i procent
Insatser Sol	-103 717	-109 720	6 003	5,8%	-109 745	-101 328	-2 389	2,4%
Insatser LSS	-385 328	-366 806	-18 522	-4,8%	-381 461	-358 068	-27 260	7,6%
Turbundna resor och riksfärdtjänst	-13 887	-13 840	-47	-0,3%	-13 587	-14 312	425	-3,0%
Total personer med funktionsnedsättning	-502 933	-490 366	-12 567	-2,5%	-504 793	-473 709	-29 224	6,2%

Turbundna resor och riksfärdtjänst -47 tkr

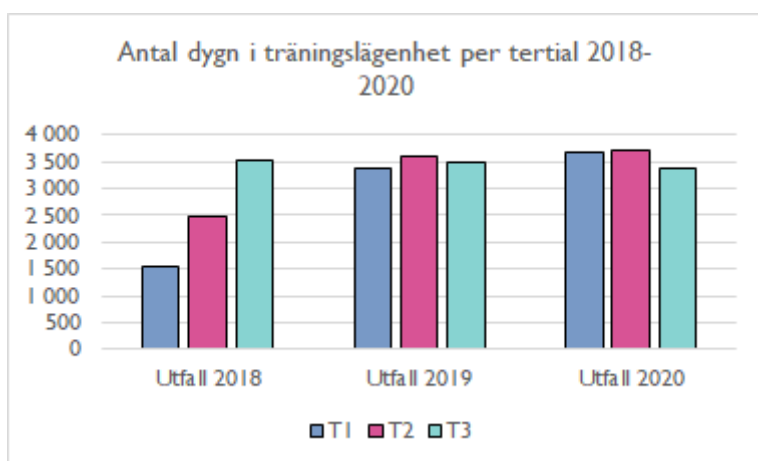
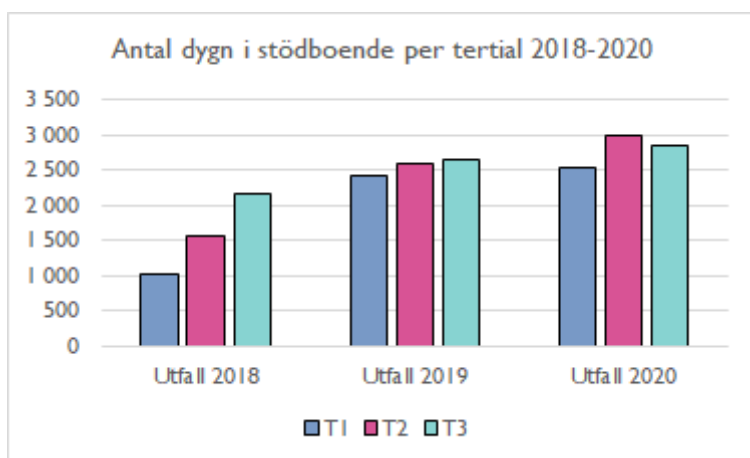
Turbundna resor har ett negativt utfall -0,5 miljoner jämfört med budgeten. Det vägs upp nästan helt av ett budgetöverskott för riksfärdtjänsten. Pandemin har inneburit färre resor till och från olika verksamheter, till exempel till daglig verksamhet, vilket har inneburit ett lägre utfall än för 2019. Samtidigt har det inte varit möjligt att samplanera resor på samma sätt som om det inte hade funnits smittspridning i samhället.

Insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), -2,4 miljoner kronor

Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning, -3,3 miljoner kronor

För att bättre kunna tillgodose behovet av boende för personer med psykisk funktionsnedsättning upphandlades stöd- respektive träningsboende under 2018. Tidigare fick de insatserna boendestöd och ledsagarservice LSS till en lägre kostnad.

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal unika personer med någon form av boende/heldygnsvård	92	100	108
Antal dygn per år	24 739	31 791	33 911
Kronor per dygn	-	1 379	1 356
T1	6 432	10 414	11 095
T2	8 274	10 685	11 740
T3	10 033	10 692	11 076

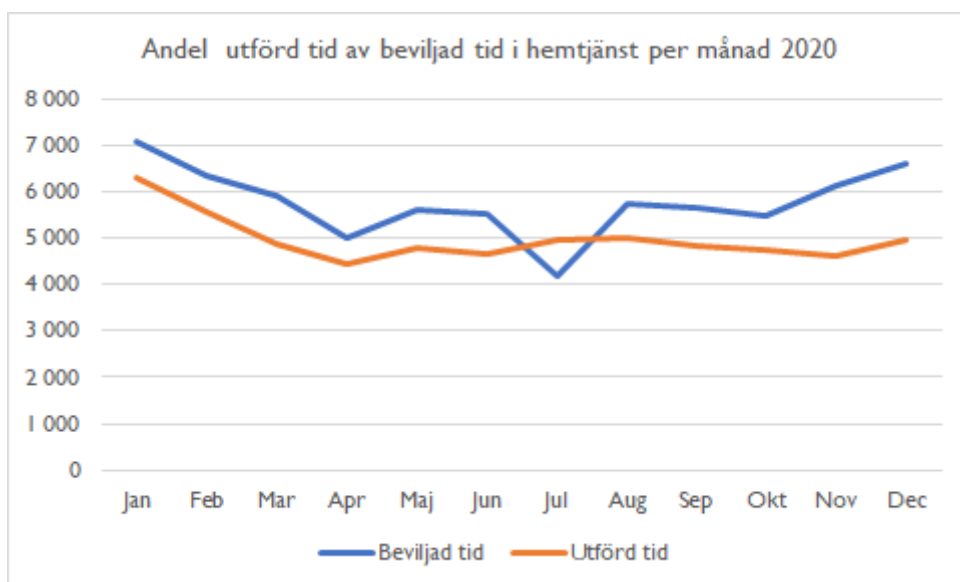
Antalet personer inskrivna i sysselsättning ökar men den genomsnittliga kostnaden person har minskat på grund ett minskat deltagande på grund av covid-19.

Sysselsättning	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal unika personer	57	66	73
Kr per person i genomsnitt	45 288	42 701	39 670

Hemtjänst inklusive ledsagning och avlösning, +7,1 miljoner kronor

Det genomsnittliga antalet personer med beviljad tid för hemtjänst, ledsagning och avlösning SoL minskade från i genomsnitt 146 personer 2019 till i genomsnitt 133 under 2020. Antalet kunder minskade redan i februari före pandemin, med nio kunder jämfört med januari 2020. Den utförda tiden var i genomsnitt 87 procent 2020 medan den var 86 procent för 2019. Det går inte att se att den utförda tiden har gått ner utifrån Coronapandemin förutom i viss mån under mars maj och juni då den minskade något och under november och december då den utförda tiden minskade till 75 procent av den beviljade tiden. Under senhösten har omsorgsenheten omprövat hemtjänstären den vilket har minskat antalet kunder med tio och den beställda tiden med cirka 900 timmar jämfört med beställd tid för oktober.

Hemtjänst inkl. ledsagning och avlösning	Utfall 2020	T1	T2	T3	Utfall 2019	Utfall 2018
Antal kunder med utförd tid, genomsnitt per period	112	121	104	111	132	126
Antal utförda timmar totalt, genomsnitt per månad per period	4 982	5 309	4 852	4 786	5 745	5 922
Antal timmar per kund, genomsnitt per månad per period	45	44	46	43	44	49

Insatser till personer under 65 år exklusive hemtjänst, +2,2 miljoner kronor

Det positiva resultatet beror på lägre kostnader än budgeterat för flera små verksamheter +3,0 miljoner kronor där den största avvikelser är ej utnyttjad budget för bostadsanpassning +0,8 miljoner kronor och boendestöd +0,6 miljoner kronor. På grund av pandemin har personer under perioder avstått från boendestöd vilket har lett till lägre kostnader trots att fler personer haft verkställt beslut om boendestöd.

Personer med boendestöd	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal unika personer	129	103	106
Kr per person och år genomsnitt	71 794	58 201	50 557

Kostnaderna för särskilt boende överskrider budgeten med 0,7 miljoner kronor vilket beror på fler dygn till högre dygnskostnad.

Personer med särskilt boende	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020
Antal unika personer	15	15	11
Antal dygn	3 215	2 689	3 090
Kr per dygn	2 960	3 533	4 259

	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	i procent	Prognos T2	Utfall 2019	förändr jmf m 2019	i procent
Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning (exkl hemtjänst, ledsagning avlösning)	-61 132	-57 785	-3 347	-5,5%	-63 948	-57 937	-3 195	5,5%
Hemtjänst ledsagn avlösning SOL	-23 037	-30 169	7 132	31,0%	-24 560	-26 781	3 744	-14,0%
Insatser till personer under 65 år enligt SoL (exkl hemtj. leds. avlösn)	-19 548	-21 766	2 218	11,3%	-21 237	-16 610	-2 938	17,7%
Insatser SoL	-103 717	-109 720	6 003	5,8%	-109 745	-101 328	-2 389	2,4%

Insatser enligt lagen om stöd och service (LSS) -18,5 miljoner kronor

Största budgetavvikelsen är för personlig assistans, -10,4 miljoner kronor, daglig verksamhet -3,6 miljoner kronor, ledsagning och avlösning LSS -2,6 miljoner kronor och korttidstillsyn för barn och unga 0-21 år, -0,8 miljoner kronor. Orsaken är volymökning som inte är budgeterad. Verksamheterna har på olika sätt påverkats av pågående pandemi.

Boende enligt LSS inklusive korttidsvistelse, -0,2 miljoner kronor

Korttidsvistelse är ett kundval i Nacka kommun. Antalet barn som har beviljats korttidsvistelse har ökat från i genomsnitt 115 barn och unga 2019 till 125 barn under 2020 vilket motsvarar ungefär 2,5 miljoner kronor beroende på vilken nivå anordnaren ersätts för. Resultatet för korttidsvistelse är -2,4 miljoner kronor jämfört med budgeten för 2020.

Under våren öppnade ett gruppboende i Stadsmissionens regi inom ramen för kundvalet för bostad med särskild service. Inflyttningen blev fördröjd bland annat på grund av pandemin men är nu i full gång. Under våren har flera kunder fått byta boende på grund av att det har uppstått svårigheter där de har bott. Det har medfört merkostnader för omsorgsenheten under vissa perioder med dubbla kostnader och tilläggsavtal. Antalet personer med annan särskilt anpassad insats fortsätter att öka i Nacka, det är en ovanlig insats i andra kommuner. I LSS-utjämnningen räknas detta motsvara personlig assistans vilket innebär att kommuner med många beslut missgynnas i utjämnningen. Särskild anpassade bostäder används i Nacka när det är svårt att hitta lämpliga boenden för personer med mycket komplexa behov. Det kan till exempel handla om utåtagerande beteende som gör att man inte kan leva i en vanlig gruppboende. En större andel i målgruppen har mer komplexa behov än tidigare. En översyn av befintliga och kommande grupp- och servicebostäder och utformningen av dessa, behövs för att kunna säkerställa tillgången till grupp- och serviceboendet för målgruppen i Nacka.

Omsorgsenheten kommer att se över pågående planering av kommande gruppboende och servicebostäder så att den blir anpassad och utformad till målgruppens behov.

LSS-boendena för vuxna och barnboende har gått plus 2,2 miljoner kronor vilket beror på att omsorgsprisindex inte fastställdes förrän i december 2020 på grund av att lönerörelsen försenades av pandemin. Enligt uppräkningsklausulen för de entreprenadupphandlade boendena räknas ersättningen upp först från den månaden det finns ett definitivt OPI. Det gjorde att utförarna fick prisuppräknning för en månad i stället för 12 månader.

Antal personer med beviljade insatser enligt LSS	Genomsnitt per tertial 2020			Genomsnitt för			Insatser enligt LSS den 1 oktober		
	T1	T2	T3	År 2020	År 2019	År 2018	År 2020	År 2019	År 2018
Korttidsvistelse utanför hemmet enl. 9 § 6 LSS	123	126	126	125	115	108	124	115	112
Boende barn/unga enl. 9 § 8 LSS, Boende med särskild service	5	4	4	4	4	6	4	4	5
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS, bostad med särskild service	163	173	176	177	162	152	177	168	156
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS, annan särskilt anpassad bostad	19	19	20	20	16	17	20	17	17

Personlig assistans, -10,4 miljoner kronor

Anledningen till det negativa resultatet är att kostnaderna för de första 20 timmarna med beslut från Försäkringskassan har minskat under en rad år medan allt fler personer får assistans med beslut från kommunen. Det beror på att antalet beviljade timmar från kommunen ökar på grund av prejudicerande rättsfall och omtolkning vad som är försäkringskassans ansvar. I våras förändrades även försäkringskassans tolkning för hur de ersätter för insatser som utförs i avvaktan på försäkringskassans utredning och beslut. De ersätter numera endast för personlig assistans som kommunen utför i egen regi, inte för assistans som kommunen betalar i ersättning till assistansbolag i avvaktan på försäkringskassans handläggning. Detta ska de kommunala myndigheterna i stället återkräva direkt från anordnaren. Det har inte varit tydligt tidigare och har resulterat i att enheten inte alltid fått tillbaka korrekta belopp och att återbetalningstiden varit lång. Enheten har nyligen tagit fram ett avtal för samtliga assistansanordnare för att reglera detta och upprättat en rutin som ska effektivisera återsökningarna från anordnarna.

I november fick en person beslut om mycket omfattande assistans i avvaktan på försäkringskassans utredning och beslut, utfallet för november-december är drygt 0,4 miljoner kronor. När det gäller personlig assistans kan ett stort behov för en enskild person uppstå oväntat och snabbt vilket gör att insatsen är väldigt svår att budgetera och prognostisera.

Med anledning av Covid-19 har kunder blivit beviljad tillfällig utökning av assistans oftast beroende på att de inte har kunnat eller velat delta i daglig verksamhet, behov av extra assistans vid sjukdom i Covid eller att ordinarie verksamhet har varit stängd på grund av Covid. Dessa kostnader har återsökts från staten när det har funnits en koppling till pandemin, 2,6 miljoner kronor finns med som intäkt för merkostnader för personlig assistans vilket motsvarar ungefär 90,4 procent av kostnaderna. Under en stor del av året har staten stått för den direkta sjuklönen för den personliga assistenten vilket har minskat kostnaderna för personlig assistans eftersom det annars är ett kommunalt ansvar att ersätta utföraren för utbetalad sjuklön.

För att få bättre kontroll på kostnadsutvecklingen ser enheten över processerna gällande handläggning av personlig assistans. Både handläggning och den administrativa processen ses över. Handläggarna får juridisk handledning riktad till assistansärenden för att tydligare följa rättspraxis samt ha likriktade beslut. Arbetet har hittills resulterat i att enheten inte längre beviljar tillfällig utökning av personlig assistans i samma utsträckning.

För att ha få en långsiktig kostnads kontroll upparbetas en modell för att kunna följa kunderna från det att de börjar i skolan tills dess att de har behov av bostad med särskild service. Detta görs redan avseende behov av bostad med särskild service men ska nu införas gällande daglig verksamhet och korttidstillsyn.

Antal personer med insatser enligt LSS	Genomsnitt per tertial 2020			Genomsnitt för			Insatser enligt LSS den 1 oktober		
	T1	T2	T3	År 2020	År 2019	År 2018	År 2020	År 2019	År 2018
Personlig assistans med beslut från kommunen									
Antal personer	59	64	63	62	50	47	67	58	49
Antal timmar per månad	16 279	18 242	19 493	18 005	13 494	11 037	19 109	16 369	12 212
Genomsnittlig tid per månad och kund	275,9	286,1	310,4	291,3	269,9	234,8	285,2	282,2	249,2

Daglig verksamhet, ledsagning avlösning samt korttidstillsyn för barn och unga 12-21 år

Den dagliga verksamheten har ett negativt resultat med 3,6 miljoner kronor. Daglig verksamhet är ett kundval i Nacka som ersätts utifrån nivå och om kunden deltar hel eller halv dag. Det genomsnittliga antalet personer beviljade daglig verksamhet har ökat med 12 personer jämfört med 2019. Den genomsnittliga kostnaden för 12 personer är cirka 2,8 miljoner kronor per år. För 2020 har tre miljoner i extra habiliteringsbidrag betalats ut finansierat av staten.

Avlösarservice och ledsagarservice är ett kundval i Nacka kommun som ersätts per timme. Det har varit underfinansierat på grund av volymökning under hösten 2019. Utfallet för kundvalet är - 2,6 miljoner kronor för 2020

Antalet barn och ungdomar som har korttidstillsyn har ökade hösten 2019. Det beror på en ovanligt stor årskull tolvåriga barn med funktionsnedsättning. Fler går också heldag på träningskola jämfört med förra året. Det fick helårseffekt 2020 och tillsammans med fler än beräknat även hösten 2020 har det lett till ett budgetunderskott med 0,8 miljoner kronor. Detta kommer påverka kostnaderna för 2021, den utökade budgetramen som fullmäktige beviljade kommer därför sannolikt inte att räcka till.

De stora årskullarna innebär att de inte längre får plats i skolans lokaler vilket förutom att det kommer att innebära merkostnader inför höstterminen 2021 också påverkar barnens möjligheter att få korttidstillsyn i anslutning till sin skola. Särskolorna i Nacka och även i Stockholmsområdet tar numer emot större antal elever dock ökar inte antal korttidstillsynsplatser i samma omfattning. Detta resulterar i att skolor i första hand täcker behovet inom den egna kommun, vilket innebär att Nacka måste ombesörja behovet inom kommunens gränser. Enheten har varit i kontakt med samtliga grannkommuner för att tillgodose behovet, några ungdomar har som ett alternativ till korttidstillsyn istället beviljats avlösning eftersom behovet av korttidstillsyn inte har varit möjligt att tillgodose. Arbete pågår för att hitta en bättre modell för att planera framtida volymer.

Verksamhetsstatistik insatser enligt LSS

Statistiken avser det genomsnittliga antalet personer per period med beviljad insats den 1 dagen i månaderna.

Antal personer med insatser enligt LSS	Genomsnitt per tertial 2020			Genomsnitt för			Insatser enligt LSS den 1 oktober		
	T1	T2	T3	År 2020	År 2019	År 2018	År 2020	År 2019	År 2018
Ledsagarservice enl. 9 § 3 LSS	78	81	83	81	75	81	86	80	68
Kontaktperson enl. 9 § 4 LSS	119	124	126	128	119	116	126	118	118
Avlösarservice enl. 9 § 5 LSS	86	88	89	89	87	75	89	95	87
Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enl. 9 § 7 LSS	67	70	75	71	56	50	74	66	57
Daglig verksamhet enl. 9 § 10 LSS	250	256	261	255	243	224	263	253	233
Ledsagarservice beviljat antal timmar genomsnitt per månad	1 563	1 606	1 654	1 608	1 470	u.s.	1 703	1 524	u.s.
Avlösarservice beviljat antal timmar, genomsnitt per kunder	2 568	2 568	2 545	2 560	2 509	u.s.	2 569	2 878	u.s.
Ledsagarservice timmar per kund och månad i genomsnitt	20,0	19,8	20,0	19,8	19,6	u.s.	19,8	19,1	u.s.
Avlösarservice timmar per kund och månad i genomsnitt	30,0	29,1	28,8	28,8	29,0	u.s.	28,9	30,3	u.s.

	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	i procent	Prognos T2	Utfall 2019	förändr jmf m 2019	i procent
LSS boende barn och vuxna inkl korttidsvistelse	-202 425	-202 197	-228	-0,1%	-200 756	-191 267	-11 158	5,8%
Personlig assistans	-85 462	-75 042	-10 420	-12,2%	-86 014	-79 069	-6 393	8,1%
Daglig verksamhet	-63 350	-59 770	-3 580	-5,7%	-61 570	-61 355	-1 995	3,3%
Ledsagning avlösning LSS	-13 747	-11 192	-2 555	-18,6%	-13 485	-9 383	-4 364	46,5%
Korttidstillsyn barn och unga 12-21 år	-13 486	-12 682	-804	-6,0%	-12 682	-11 698	-1 788	15,3%
Övrig LSS	-6 859	-5 923	-936	-13,6%	-6 954	-5 298	-1 561	29,5%
Summa insatser LSS	-385 328	-366 806	-18 522	-4,8%	-381 461	-358 069	-27 259	7,6%

Gemensamt socialtjänsten + 0,5 miljoner kronor

Den positiva budgetavvikelsen beror huvudsakligen på lägre kostnader för FoU Södertörn som avvecklades våren 2020, +0,1 miljon kronor samt lägre enhetsgemensamma kostnader för enkäter, register och kommunsamverkan än budgeterat.

Inom gemensamt socialtjänsten finns också nämndspecifika kostnader för IT och IT-utveckling. Under året har enheterna övergått till digitala möten i Compodium mötesrum och med funktionen för bokningar och SMS. Projekt taligenkänning har avstannat och inte införts. Upphandling av nytt verksamhetssystem pågår men är försenat. Budget som avsåg projekt som inte genomfördes har använts till att förnya de digitala arbetsplatserna. 31 stora skärmar har köpts in och ersätter de äldsta små skärmarna och 43 persondatorer som ersätter datorer som inte längre servas till en sammanlagd kostnad av 500 tusen kronor.

Myndighet och huvudmannskap +2,6 miljoner kronor miljoner kronor

Omsorgsenheten +1,7 miljoner kronor

Budgetöverskottet beror till största delen på att ordinarie personal har kunnat finansieras med 0,9 miljoner kronor i statsbidrag för arbete med suicidprevention och för arbete inom uppdrag psykisk hälsa vilket inte var budgeterat. Dessutom har enheten på grund av pandemin har fått bidrag från staten med 0,2 miljoner kronor för sjuklönekostnader och med 0,1 miljoner kronor på grund av merkostnader för Covid-19. Lägre kostnader för intern OH och intern försäljning av tjänst står för 0,3 miljoner kronor i överskott.

Barn och familjeenheten +0,9 miljoner kronor

I budgeten för 2020 utökades enhetens budget med 12 miljoner kronor med syftet att öka kvaliteten i handläggningen, minska personalomsättningen och öka kompetensen inom den sociala barnvården. Målsättningen i åtgärdsplanen var att personalsituationen skulle ha stabiliserats under 2021. Detta har gått snabbare än beräknat. Personalomsättningen har minskat från 30 procent 2019 till 15 procent under 2020. Se vidare uppföljning av åtgärdsplanen för barn och ungdomsvården. Budgetöverskottet beror på att enheten har fått 0,3 miljoner kronor i bidrag för sjuklönekostnader och cirka 0,4 miljoner kronor i lägre intern OH än budgeterat.

Nämnd och nämndstöd - 0,3 miljoner kronor

Överskridandet beror på högre kostnader för arvoden, socialnämnden har haft tre extra socialnämndssammanträden på grund av brådskande sekretessärenden. På grund av pandemin har sammanträden varit digitala under hösten vilket har ökat kostnaderna för licenser och teknisk support med cirka 0,1 miljoner kronor.

Antal socialutskott	År 2020	År 2019	År 2018
Ordinarie	14	14	15
Extra	12	14	6
Summa	26	28	21

8 Investeringar

Socialnämnden har inget pågående investeringsprojekt.

9 Kommunövergripande åtgärdsplan

Cirka 150 arbetar inom socialnämndens verksamhetsområden.

Effektivare processer

Viktigaste förutsättningen för att ha effektiva processer i verksamheten är att ha rätt kompetens och erfarenhet för att säkerställa att rätt insats ges i rätt tid. Medvetna satsningar på förbättrad introduktion, arbetsmiljö och arbetssätt har gett resultat. Av socialsekreterarna inom Barn och familjeenheten har andelen medarbetare med mer än tre års erfarenhet ökat från 71 procent till 91 procent och andelen med mer än fem års erfarenhet ökat från 48 procent till 65 procent.

Digitalisering

Förbättrat ekonomiuppföljningsprocessen kopplat med verksamhetsmål inom Barn och familjeenheten. Pandemin har i viss mån påverkat takten i denna del av utvecklingen men arbetet fortsätter under 2021 och breddas till att också omfatta omsorgsenheten. Utvecklingen av en statistiklösning i Qlik Sense har fortsatt under 2020 för minskad handpåläggning och ökad integration samtidigt som rutiner för kontroll av att registren innehåller korrekt data har förbättrats. Det har också påverkat den ekonomiska utvecklingen i en positiv riktning eftersom det är lättare att följa den när det finns verksamhetsstatistik.

Konsultprövning - inhyrning av personal

Långsiktig positiv trend gällande rekrytering av socialsekreterare vilket innebär att kraftigt minskat behov av antal inhyrd personal under året. Ingångsvärdet 2020 var sju inhyrda socialsekreterare för att under tertial tre endast vara 2,75 socialsekreterare medeltal. Detta kommer att ge ekonomiska effekter kommande år.

Gemensamma konsultkostnader för sociala omsorgsprocessen är i huvudsak kopplade till IT/digitaliseringskostnader för insatser kopplade till kommande upphandling av system för verksamhetsstöd.

Leva som vi lär:	(tkr)	2018	2019	2020
Resor		-111	-109	-54
Konferens och planeringsdagar		-294	-148	-139
Representation och uppvaktningar		-310	-260	-105
Konsulter		-525	-1 261	-1 148
- varav handledning till socialsekreterare/biståndshandläggare		-222	-636	-549
Inhyrd personal		-5 103	-8 780	-8 553
Konsult gemensamt för soc omsorgsprocessen huvudsakligen IT/digitalisering inom SOCN och ÄLN		-441	-1 346	-549

Komplettering av åtgärdsplan - nämndnivå

Socialnämnden gav t.f. social och äldredirektör att komplettera åtgärdsplanen med konkreta åtgärder med anledning av det då prognostiserade underskottet på 27,9 miljoner kronor.

Befintlig åtgärdsplan gäller barn och familjeenheten. Nedanstående komplettering gäller båda enheterna.

Åtgärder/Aktiviteter	Resultat
Ökat fokus på uppföljning placeringar med början heldygnsplaceringar Gå igenom institutionsplaceringar varje månad med syfte att följa och styra så att målen uppnås i syfte att placeringen avslutas i rätt tid.	28 barn och unga avslutade sin institutionsplacering 2019. Det går inte i efterhand veta om insatsen avslutades i exakt "rätt" tid men om insatserna hade kunnat avslutas i genomsnitt 14 dagar tidigare hade kostnaden minskat med cirka 2,4 miljoner kronor. Motsvarande belopp för tertial I 2020 är 1,3 miljoner kronor.
Kartläggning och uppföljning insatsen stödboende för socialnämndens målgrupper barn 16-20 år, vuxna med och utan missbruksproblematik och personer med psykisk funktionsnedsättning	Denna aktivitet finns med i det särskilda uppdraget i ramärendet 2021-2023. En målgruppinventering har genomförts och kommer att redovisas till nämnd i mars 2021. Utifrån inventeringen kommer en åtgärdsplan att tas fram. Frågor som belyses i målgruppsinventeringen är bland annat; syftet med insats, skälet för insats och hur länge kunden har haft en insats
Genomgång av barn och unga som har insatsen skola med behandling. Öka samverkan utifrån skolsituation. Översyn av resursen SkolFam med anledning av ökat antal familjehemsplacerade barn.	En genomgång av barn med skola med behandling har genomförts och där framgår att det i dagsläget är få insatser skola med behandling beviljade. SkolFam se måluppföljning.
Undersöka ökade kostnader för daglig verksamhet och avlösarservice	Slutsatsen av undersökningen visade att Nacka kommun inte är dyrare än jämförbara kommuner när det gäller daglig verksamhet, utan att kostnadsökningen beror på volymökning. Även inom avlösarservice har Nacka kommun haft en volymökning under flera år. Anledningen till att kostnaderna för servicebostad är höga är att Nacka kommun har många externa placeringar. I det särskilda uppdraget till Mål och budget hanteras bland annat frågan om bostad med särskild service enligt LSS.
Undersöka ökade kostnader för bostad med särskild service.	Dagens modell leder till högre kostnader för att tillgodose kundernas rätt till bostad. Flera åtgärder behövs för att åstadkomma förändring: <ul style="list-style-type: none"> • Bostäder med rimlig hyra utifrån målgruppens inkomst. • Se över om nivåbedömningssystemet fyller sin funktion då det inte tar inte hänsyn till personer med komplexa behov. • En åtgärdsplan kommer att skapas utifrån de resultat som framkommer i det särskilda uppdraget och presenteras i Socialnämnden i mars.
Se över alternativ till institutionsplaceringar för personer med missbruksproblematik.	Utvärdering gjord och vi har sett att de som får institutionsplacering har behov av detta, i framtiden behöver vi titta på andra evidensbaserade behandlingsmetoder, både i kundvalet och öppenvård (ej biståndsbedömt) för att möta kundernas behov. Det behövs även bättre utvärdering av befintliga behandlingsmetoder.
Sociala kontrakt, förtydliga process och rutiner i samverkan med EFF.	Detta arbete är i sin slutfas. Rutiner och processer i samverkan med EFF är i slutfasen. Riktlinjer ska arbetas fram under våren.
Fortsätta arbetet med att skapa tydligare process för uppföljning genom att öka samarbetet och förtydliga processen i budgetarbetet. Se över den interna tidplanen.	Detta arbete har fördröjts på grund av omsättning i ledningsgruppen, 3 av 5 direktörer/enhetschefer har tillträtt efter maj månad. Även pandemin har påverkat tidplanen. Arbetet fortsätter under 2021.

Slutrapport åtgärdsplan för barn och ungdomsvården och barn och familjeenheten

I socialnämndens kvalitetsberättelse för 2018 och 2019 identifierades flera brister inom barn och ungdomsvården. Socialnämnden beslutade i samband med internbudget 2020 om en åtgärdsplan för barn och familjeenheten, barn och ungdomsvården. Aktiviteter och egenkontroller har rapporterats löpande till nämnden under 2020.

I slutrapporten (se bilaga) framgår att ingen risk kvarstår som kritisk (röd). Risken avseende stöd och skydd för barn, som omfattar att skyddsbedömningar genomförs kontinuerligt, är nu låg (grön). Utredning inleds i samtliga fall där barn som bevittnat eller utsatts för våld. Risken avseende kontinuitet - rätt bemanning och rätt kompetens samt förbättrad introduktion har sänkts från kritisk (röd) till låg (grön). Risk för bristande kvalitet i vård av placerade barn har ändrats från kritisk (röd) till låg (grön). De risker som fortfarande bedöms vara signifikanta (gula) kommer att tas in i socialnämndens kvalitetsplan för 2021.

Rekrytering av familjehem har skett i snabbare takt än förväntat vilket har lett till lägre kostnader för placeringar. Åtgärderna har lett till en lägre personalomsättning och det är lättare att rekrytera socialsekreterare. Detta kommer att ge ekonomiska effekter kommande år.

I0 Intern kontroll

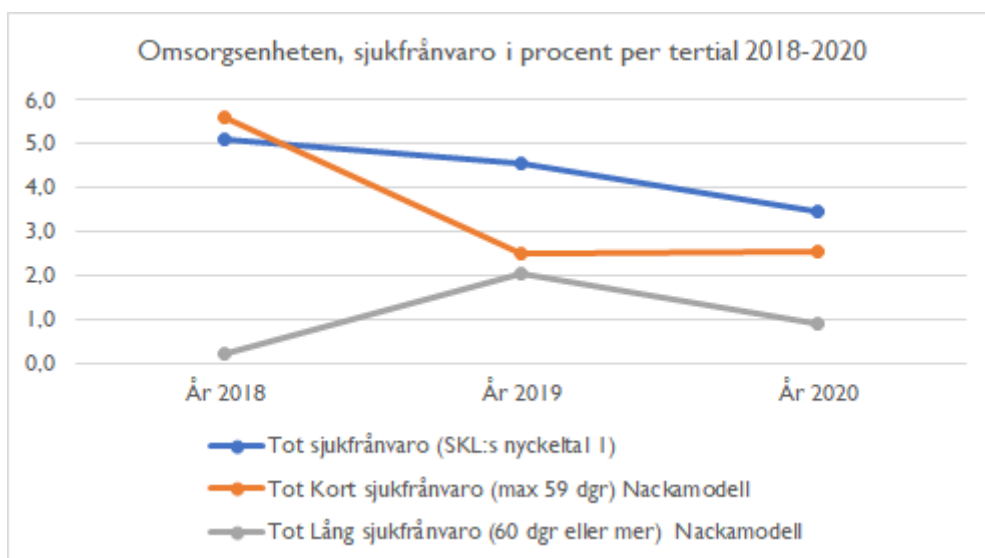
Uppföljning återrapporteras till nämnd som ett separat ärende i samband med bokslutet.

II Sjukfrånvaro

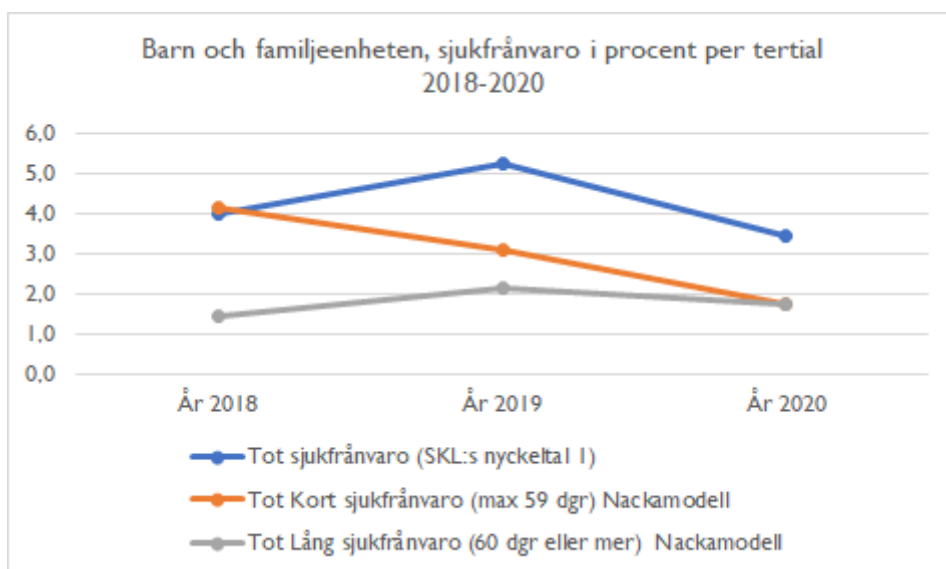
Sjukfrånvaro

Chefer inom enheterna planerar och vidtar åtgärder vid sjukskrivningar. Täta kontakter hålls med medarbetaren även vid korttidsfrånvaro för att fånga upp indikationer på brister i arbetsmiljön. Personalstöd erbjuds frekvent. Vid långtidssjukskrivning planerar och vidtar chefer rehabiliteringsåtgärder och den som är sjuk bjuds med till aktiviteter och får löpande information för att behålla relationen till sina arbetskamrater.

Gruppcheferna har haft samtal med samtliga medarbetare för att inventera hur både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön ser ut vid distansarbete.

På omsorgsenheten har långtidssjukfrånvaron vart stabilt låg. Enheten arbetar med att medarbetarna tar ut sin friskvård för att motverka stillasittande under distansarbete.

Både lång och korttidssjukfrånvaron är låg på Barn- och familjeenheten. Korttidsfrånvaron har minskat under året och ligger lägre än 2019. Enheten jobbar målmedvetet med att medarbetare ska ta ut friskvård och aktivera sig fysiskt när de distansarbetar. Promenadmöten och "walk and talk" används i stor utsträckning.

Personalomsättning:

Personalomsättning	År 2018	År 2019	År 2020
Omsorgsenheten	15 %	4 %	17 %
Barn och familjeenheten	25 %	30 %	15 %

På Omsorgsenheten är personalomsättningen högre än 2019 om än på en rimlig nivå. De medarbetare som slutat har i snitt arbetat länge i kommunen och söker sig mot nya utmaningar.

På Barn- och Familjeenheten har personalomsättningen halverats från 2019. Detta beror på att gruppchefer rekryterats och enhetsledningen är stabil och har en tydlig riktning. Enheten har rekryterat erfarna socialsekreterare vilket ger stabilitet och trygghet i grupperna.

Rekryteringsläget under 2020 har varit bättre än tidigare år. Det är fler erfarna handläggare med rätt kompetensprofil som söker vakanta tjänster.

Coronapandemin

Under året har medarbetarna arbetat helt eller delvis på distans på grund av covid -19 pandemin. I övrigt har sjukfrånvaron varit låg vilket kan förklaras med att de vanliga säsongsrelaterade sjukdomarna uteblivit och medarbetarna har kunnat arbeta hemifrån vid lättare förkylningssymptom.

I medarbetarundersökningen visade resultatet att många medarbetare var nöjda med hur arbetet fortskridit trots Covid -19 pandemin.